

Statistiek der spaar- en leenbanken in Nederland over het jaar

...

<https://hdl.handle.net/1874/423863>

CBS 8

478

28 April 1919.

BIJDRAGEN
TOT DE
STATISTIEK VAN NEDERLAND.

NIEUWE VOLGREEKS.

Uitgegeven door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

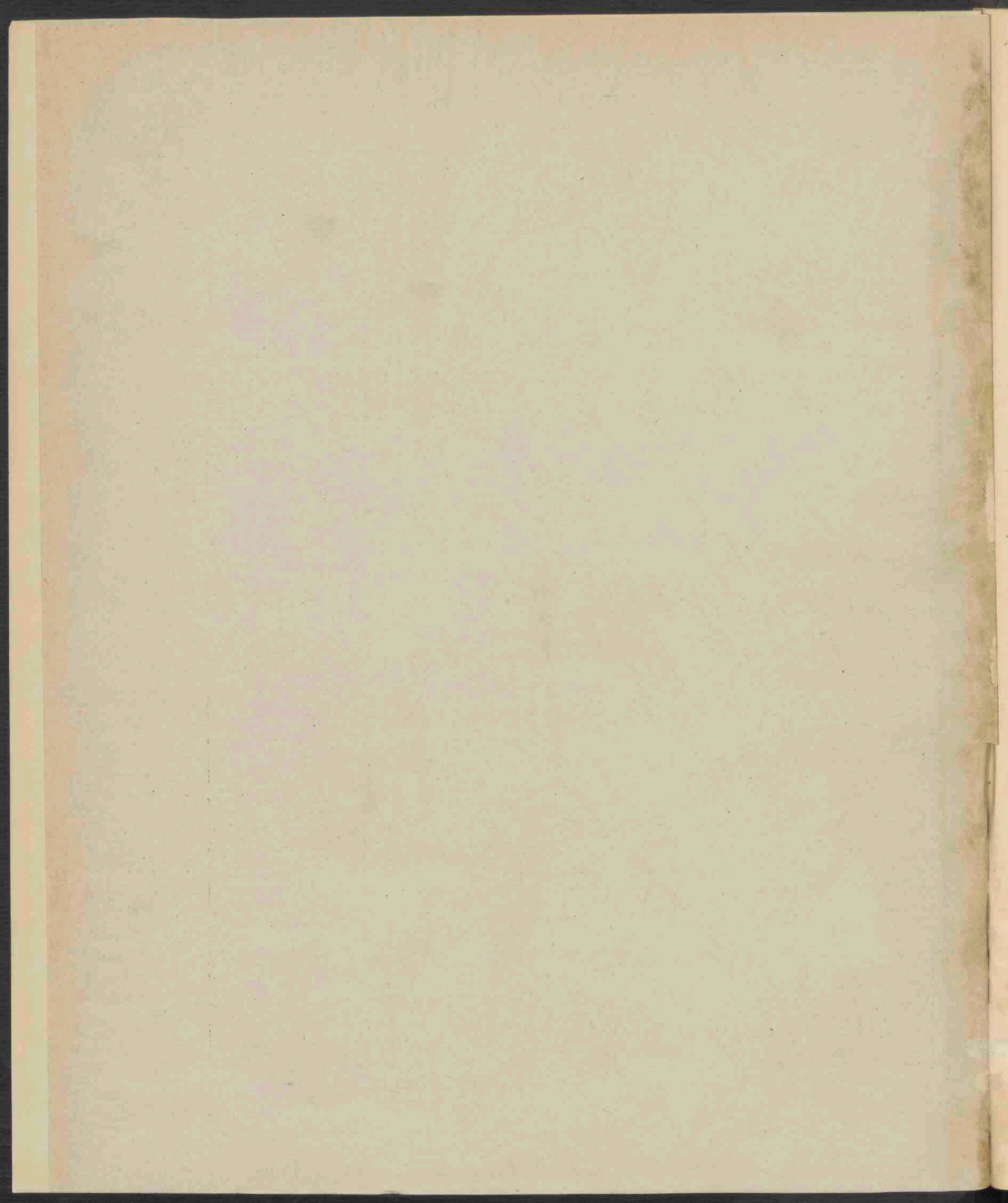
N°. 272.

Statistiek der Spaar- en Leenbanken in Nederland, over het jaar 1916/1917.

(Samenvatting der uitkomsten over 1916/17 in vergelijking
met die over 1915/16).

's-GRAVENHAGE,
GEBR. BELINFANTE.
1919.

CBS 8

BIJDRAGEN

TOT DE

STATISTIEK VAN NEDERLAND.

NIEUWE VOLGREEKS.

Uitgegeven door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

N°. 272.

Statistiek der Spaar- en Leenbanken in Nederland, over het jaar 1916/1917.

(Samenvatting der uitkomsten over 1916/17 in vergelijking met die over 1915/16).

's-GRAVENHAGE,
GEBR. BELINFANTE.
1919.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

VOORBERICHT.

Vermits de tijdsomstandigheden nog steeds zuinigheid noodig maakten, is van den jaargang 1916/1917 ¹⁾ van de Statistiek der Spaar- en Laenbanken alleen de samenvatting der uitkomsten over 1916 in vergelijking met die over 1915 gepubliceerd.

De copie der tabellen blijft echter bewaard en is ter beschikking van belangstellenden.

Evenals het vorige jaar is aan staat 8^{der} uitkomsten de kolom toegevoegd waarin de gemiddelde rentetax is berekend, gekweekt uit de totale belegging.

Deze berekening, die aan het Bureau is gemaakt van de voornaamste banken, welke nauwkeurige opgaven verstrekt hebben van de gemiddelde rentetax van de beleggingen van verschillenden aard, is op de volgende wijze geschied.

De gemiddelde rentetax is gedeeld op de rente verkregen uit elk onderdeel, waardoor men het gemiddelde belegde kapitaal verkrijgt. Deze gemiddelde belegde kapitalen zijn te zamen gevoegd en gedeeld op het totaal bedrag der rente, zoodat men dan het gemiddeld percentage van alle beleggingen verkrijgt.

Voorts is weder achter de samenvatting der uitkomsten van de Spaarbanken eene opgave toegevoegd van het gemiddelde saldo tegoed per inwoner en per boekje van de voornaamste staten der wereld, voor zoover althans daaromtrent gegevens beschikbaar waren, in vergelijking met Nederland.

Aan de samenstelling van dezen jaargang is medegewerkt door 291 Spaarbanken, 1016 Boerenleenbanken, 23 Spaarkassen, 78 Hulpbanken en 17 Banken van Leening, in het geheel dus door 1425 instellingen; voor den vorigen jaargang waren deze cijfers respectievelijk 293, 953, 23, 77, 17 en 1363. Uit deze getallen blijkt, dat het aantal medewerkende Spaarkassen en Banken van Leening stationnair bleef, terwijl het aantal Boerenleenbanken en Hulpbanken is gestegen met resp. 63 en 1 en het aantal Spaarbanken is verminderd met 2.

Van één zelfstandig werkende Boerenleenbank, is na herhaalde aanvraag, geen opgave ingekomen; van alle banken aangesloten bij de Centrale Banken te Eindhoven, Utrecht en Alkmaar zijn gegevens ontvangen, dank zij de welwillende medewerking ondervonden van de administratie en inspectie dezer banken.

¹⁾ Deze jaargang omvat de instellingen, waarvan het boekjaar geëindigd is op eenigen datum, liggande tusschen 1 Juli 1916 en 30 Juni 1917; eenvoudigheidshalve wordt in de publicatie gesproken over het jaar 1916 waar eigenlijk 1916/1917 bedoeld wordt.

Hioronder volgt het saldo tegoed der inleggers over:

	1914	1915	1916
bij de particuliere Spaarbanken . . .	f 118 107 996,—	f 121 020 838,—	f 136 172 359,—
bij de Rijkspostspaarbank . . .	„ 184 585 446,—	„ 189 107 089,—	„ 206 859 553,—
bij de Boerenleenbanken . . .	„ 56 599 157,—	„ 81 673 539,—	„ 113 043 393,—
Totaal . . .	f 359 292 599,—	f 391 801 466,—	f 456 075 305,—

Zoals vorig jaar reeds werd opgemerkt blijkt ook thans weer uit dit overzicht dat het uitbreken van den oorlog van invloed is geweest op het Saldo tegoed der inleggers. Waar het Saldo tegoed in 1914 verminderde met bijna $6\frac{1}{2}$ millioen gulden, bleek einde 1915 een vermeerdering te constateeren van $32\frac{1}{2}$ millioen gulden, welke veroorzaakt werd door stijging van het Saldo tegoed bij de particuliere Spaarbanken met 3 millioen, bij de Rijkspostspaarbank met $4\frac{1}{2}$ millioen en bij de Boerenleenbanken met 25 millioen gulden, einde 1916 waren deze cijfers resp. 64, 15, $17\frac{1}{2}$ en $31\frac{1}{2}$ millioen, zoodat het saldo tegoed bij de Boerenleenbanken van 1914 op 1916 verdubbeld is.

's GRAVENHAGE, 28 April 1919.

De Directeur van het Centraal Bureau voor de Statistiek,

H. W. METHORST.

Samenvatting der Uitkomsten van de Statistiek over 1916 in vergelijking met die over 1915.

I. SPAARBANKEN.

Voor den jaargang 1916 zijn gegevens ontvangen van 291 Spaarbanken, die aan het einde van het boekjaar op 2 253 159 boekjes f 343 031 912,26 verschuldigd waren, terwijl voor den vorigen jaargang van 293 Spaarbanken inlichtingen ontvangen waren, met een saldo tegoed der inleggers ad f 310 127 926,86 op 2 202 209 boekjes.

Niet ingekomen zijn de opgaven van de volgende 3 Spaarbanken, die in 1915 wel meewerkten:
Roomsch Katholieke Spaarbank te *Stratum*;
Nutsspaarbank te *Nijkerk*;
Hengelosche Spaarfonds voor jonge werklieden te *Hengelo*.

De volgende Spaarbank, die voor 1915 geen gegevens ingezonden had, heeft voor 1916 wel gegevens ingezonden:

Schoolspaarbank te *Abbekerk*.

Van de 6 hieronder genoemde Spaarbanken, die dit jaar voor het eerst in het Algemeen Register voorkomen, zijn geen opgaven ingekomen:

Roomsch Katholieke Spaarbank te *Lith*;
Roomsch Katholieke Spaarbank te *Strijp*;
Roomsch Katholieke Spaarbank te *Lobith*;
Spaarbank „de Hanzebank” te *Nijmegen*;
Spaarbank van het R. K. Jongenspatronaat te *Lisse*;
Spaarbank „van Klein tot Groot” te *Wierden*.

Ook thans zijn, ter bevordering eener juiste vergelijking, in deze inleiding doorlopend, zoowel bij de Spaarbanken als bij de overige instellingen, in dit werk behandeld, dus ook bij de Boerenleenbanken, Spaarkassen, Hulpbanken en Banken van Leening, alle instellingen geëlimineerd, die niet in beide jaren opgaven verstrekt hebben, tenzij opheffing of oprichting de oorzaak daarvan was.

Bij de overige Spaarbanken bleek het saldo tegoed der inleggers op 1 Januari 1915 en op 1 Januari en 31 December 1916 achtereenvolgens te hebben bedragen f 301 578 753,—, f 309 622 031,— en f 343 030 722,— en is dit derhalve toegenomen met respectievelijk 2,67 en 10,79 pCt.

In het geheel vertoont de Inleggersrekening voor:

1.	Aantal en bedrag der inlagen.	1915.	1916.	Toe-, respect. afnemings sedert 1915 in percenten.
		290 instellingen.	290 instellingen.	
	Aantal inlagen gedurende het boekjaar	2 150 811	2 545 011	18,86
	„ uitbetalingen gedurende het boekjaar	1 325 554	1 323 971	— 0,12
	„ boekjes in omloop aan het einde van het boekjaar	2 198 021	2 253 094	2,51
	Bedrag van het tegoed der inleggers aan het begin van het boekjaar	f 301 578 753	1) f 309 622 031	2,67
	„ der inlagen (zonder rente)	107 935 177	141 017 129	30,65
	„ „ aan inleggers toegerekende rente	8 073 919	8 866 534	9,82
	„ „ uitbetalingen (uitbetaalde rente inbegrepen)	107 970 200	116 475 023	7,88
	„ van het tegoed der inleggers, rente inbegrepen, aan het einde van het boekjaar	1) 309 617 650	343 030 722	10,79

Voor de Kapitaalrekening zijn dit jaar door 248 Spaarbanken gegevens verstrekt, tegen 256 in 1915. De staatjes 2 en 3 geven een overzicht van de Actieven en Passieven en van de verhoudingen tusschen de desbetreffende cijfers voor 1915 en die voor 1916 bij de in beide jaargangen voorkomende instellingen.

Tevens blijkt daaruit, hoe op het einde van het jaar de actieven en passieven percentsgewijze samengesteld waren:

2.	ACTIEVEN.	In totaal.		In percenten.		Toe-, respect. afnemings sedert 1915 in percenten.
		1915.	1916	1915.	1916.	
		247 instellingen.	247 instellingen.			
	Effecten	f 244 611 195	f 288 538 449	72,91	77,52	17,98
	Kantoormeubelen e. d.	40 595	39 795	0,01	0,01	— 1,97
	Onroerende eigendommen	3 222 640	3 187 234	0,96	0,56	— 1,10
	Hypotheken	40 811 622	41 143 169	12,17	11,05	0,81
	Prolongatiën	14 731 235	14 041 548	4,39	3,77	— 4,68
	Andere voorschotten	2 528 492	2 317 611	0,75	0,62	— 8,34
	Gelden in handen van derden	4 808 825	6 148 174	1,43	1,65	27,98
	Gelden in kas	9 548 219	4 526 517	1,06	1,32	27,57
	Tekort (verlies).	21 192 374	12 297 238	6,32	3,30	— 41,97
	Totaal	f 335 490 197	f 372 259 735	100,—	100,—	10,97

1) Het verschil tusschen deze beide bedragen, vindt zijn oorsprong in fouten, die, in vorige opgaven van de Spaarbanken ontvangen, voorkomen en, hoewel verbetering voor den betreffenden jaargang, ondanks met de besturen der instelling gevoerde correspondentie, onmogelijk bleek, thans hersteld zijn.

3. PASSIEVEN.	In totaal.		In procenten.		Toeneming sedert 1915 in procenten.
	1915.	1916.	1915.	1916.	
Tegoed der inleggers	f 304 304 098	f 337 039 101	90,70	90,53	10,76
Bedrag van de reserve	11 068 778	14 132 772	3,80	3,80	27,68
Overige crediteuren	20 117 321	21 117 862	6,—	5,67	4,97
Totaal	f 335 490 197	f 372 289 735	100,—	100,—	10,97

Voor de Winst- en Verliesrekening zijn in 1916 van 210 Spaarbanken, tegen 214 in 1915, gegevens ontvangen. Uit de verzamelstaten blijkt, dat de baten en lasten, bij de in beide jaargangen voorkomende met de in 1916 voor het eerst vermelde instellingen en haar percentsgewijze samenstellingen zijn geweest, als in tabellen 4 en 5 aangetoond wordt:

4. B A T E N.	In totaal.		In procenten.		Toe-, respect. afnem. sedert 1915 in procenten.
	1915.	1916.	1915.	1916.	
	205 instellingen	205 instellingen.			
Renten van effecten, hypotheke, enz.	f 12 442 772	f 13 199 032	94,51	58,06	6,08
Huren van onroerende eigendommen	85 645	91 163	0,65	0,40	6,44
Waardevermeerdering van effecten door koersverschil	84 978	8 623 240	0,27	37,94	24 553,32
Winst bij verkoop van effecten	306 175	654 944	2,32	2,88	113,91
Baten uit anderen hoofde	296 244	163 739	2,25	0,72	— 44,73
Totaal	f 13 165 814	f 22 732 118	100,—	100,—	72,66

5. L A S T E N.	In totaal.		In procenten.		Toe-, respect. afnem. sedert 1915 in procenten.
	1915.	1916.	1915.	1916.	
	205 instellingen	205 instellingen.			
Aan inleggers toegekende rente	f 7 732 869	f 8 503 485	50,99	73,45	9,97
Administratiekosten	1 635 498	1 520 704	10,78	13,14	— 7,02
Waardevermindering van effecten door koersverschil	4 490 128	959 071	29,61	3,10	— 92,09
Verlies bij verkoop van effecten	44 432	38 280	0,29	0,33	— 13,85
Lasten uit anderen hoofde	1 262 966	1 154 770	8,33	9,98	— 8,57
Totaal	f 15 165 893	f 11 576 310	100,—	100,—	— 23,67

Voor de Kapitaalrekening waren in 1916 geen gegevens verstrekt door 43 Spaarbanken, welke die wel voor de Inleggersrekening ingezonden hadden; deze 43 Spaarbanken waren op het einde van 1916 op 18 493 boekjes f 5 991 620,79 verschuldigd.

Voor de Winst- en Verliesrekening waren in 1916 geen gegevens verstrekt door 81 instellingen, welke die voor de Inleggersrekening wel ingezonden hadden; deze 81 Spaarbanken waren op het einde van 1916 op 47 324 boekjes f 14 471 442,44 verschuldigd.

248 Spaarbanken met een totaal bedrag tegoed der inleggers op het einde van het jaar ad f 337 040 291,46* hebben voor dezen jaargang opgaven verstrekt nopens den aard der beleggingen harer kapitalen. In den vorigen jaargang waren door 256 Spaarbanken zulke opgaven ingezonden, met een saldo tegoed der inleggers op het einde van het jaar ad f 305 135 698,51.

6.	Aard der beleggingen.	In totaal.		In procenten.		Toe-, respect. afneming sedert 1915 in procenten.
		1915.	1916.	1915.	1916.	
		237 instellingen.	237 instellingen.			
Staatsschuld:						
ten laste van Nederland	f 107 049 908	f 126 973 582	35,99	37,33	13,61	
" " " andere landen	6 202 352	6 469 550	2,09	1,90	4,31	
Schuldbrieven ten laste van publiekrechtelijke lichamen:						
in Nederland	62 979 838	76 828 432	21,17	22,59	21,99	
" andere landen	1 228 924	1 206 537	0,41	0,36	— 1,82	
Aandeelen:						
binnenlandsche	1 286 798	1 496 748	0,43	0,44	16,32	
buitenlandsche	241 353	280 109	0,08	0,08	16,06	
Obligatiën en pandbrieven:						
binnenlandsche	49 399 345	56 611 902	16,61	16,65	14,60	
buitenlandsche	6 827 894	7 219 357	2,30	2,12	5,73	
Hypotheken	40 370 312	40 666 256	13,57	11,96	0,73	
Prolongatiën	14 728 174	14 024 899	4,95	4,12	— 4,78	
Belegging van anderen aard	7 138 196	8 336 889	2,40	2,45	16,79	
Totaal	f 297 452 999	f 340 114 261	100,—	100,—	14,34	

Tabel 6 toont, hoe de Spaarbanken de haar toevertrouwde gelden, naar de verschillende groepen van beleggingen verdeeld, belegd hebben en tevens blijkt eruit in procenten, welk aandeel voor rekening van elke groep komt.

Naar dezelfde groepen verdeeld bedroegen de gekweekte rentebedragen in totaal en in procenten:

7.	Renten gekweekt uit:	In totaal.		In procenten.		Toe-, respect. afneming sedert 1915 in procenten.
		1915.	1916.	1915.	1916.	
		199 instellingen.	199 instellingen.			
Staatsschuld:						
ten laste van Nederland	f 4 194 661	f 4 701 218	36,08	38,17	12,08	
" " " andere landen	260 009	247 390	2,24	2,01	— 4,85	
Schuldbrieven ten laste van publiekrechtelijke lichamen:						
in Nederland	2 418 228	2 759 554	20,80	22,41	14,11	
" andere landen	53 990	53 266	0,46	0,43	— 1,34	
Aandeelen:						
binnenlandsche	45 965	55 568	0,39	0,45	20,89	
buitenlandsche	11 754	14 010	0,10	0,11	19,19	
Obligatiën en pandbrieven:						
binnenlandsche	1 790 191	2 096 245	15,40	17,02	17,10	
buitenlandsche	271 452	278 828	2,33	2,26	2,72	
Hypotheken	1 508 077	1 542 835	12,97	12,53	2,30	
Prolongatiën	943 709	409 731	8,12	3,33	— 56,58	
Belegging van anderen aard	128 769	157 389	1,11	1,28	32,23	
Totaal	f 11 626 805	f 12 316 034	100,—	100,—	5,93	

Uit de ontvangen opgaven nopens de gemiddelde rentetax in pCt. gekweekt met de verschillende categorieën van beleggingen, is, voor zooveel betreft de spaarbanken, welke op 31 December 1916 een saldo tegoed hadden van een *half millioen* gulden of meer, en aan deze statistiek hebben medegewerkt, het in Tabel 8 vermelde samenvattend overzicht bewerkt. Totaliseering dezer gegevens is uit den aard der zaak niet mogelijk.

8. N A A M DER G E M E E N T E.	RENTETYPE GEKWEKT UIT:											
	Staatschuld		Schuldbrieven ten laste van publiekrechtelijke lichamen, (provinciën, gemeenten, waterschappen) in		Effecten van anderen aard.				Hypotheeken.	Prolongatie.	Anderen hoofde.	De totale belegging.
	ten laste van				Aandeelen.		Obligatiën en pandbrieven.					
	Neder-land.	Andere landen.	Neder-land.	Andere landen.	Binnen-landsch.	Buiten-landsch.	Binnen-landsch.	Buiten-landsch.				
Rijkspostspaarbank	4,2	—	4,19	—	—	—	4,4	—	—	3,17	—	4,19
Spaarbank v/h Nederl. Onderw.-Genootschap	—	—	3,58	—	—	—	3,56	—	4,9	2,27	7,98	4,44
's-Hertogenbosch	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tilburg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arnhem	4,75	3,25	4	—	—	—	4,35	4	4,5	—	3	4,1
„	4,36	4,74	4,23	—	—	—	4,38	4,65	4,5	2,75	3,91	4,3
Barneveld	3,9	4,4	4,4	4,7	3	—	4,5	4,7	4	3,4	3,6	4,185
Borculo	—	—	—	—	—	—	—	—	4,5	5	—	—
Lochem	4,53	4,41	4,11	—	5,96	—	4,72	3,55	4,32	—	3,75	4,5
Nijmegen	4,535	6,31	4	4	6,5	—	4,47	4,55	4,43	4,5	6	4,645
Tiel	3	—	4	—	5	—	3,5	—	4,5	—	—	4
Zutphen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
's-Gravenhage	—	—	—	—	4,88	—	—	—	4,55	2,61	4,2	4,03
„	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—
Delft	3,91	5,27	4,47	5,6	6,33	—	4,49	4,69	4,5	—	—	4,52
Dordrecht	4,43	5,62	4,28	—	—	—	4,66	4,24	4,64	—	2,78	4,31
Gorinchem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gouda	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
's-Gravensande	4,91	4,23	4,125	5,21	—	4,64	4,74	4,17	5	—	5	4,49
Leiden	—	—	—	—	4,488	—	—	—	4,836	2,53	—	3,95
Nieuw-Lekkerland	4,5	4,75	4	—	—	—	4,3	4,8	4,25	1	4	4,4
Noordwijk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rotterdam	4,12	3,8	4,05	5,27	12	—	4,24	4,45	4,25	3	2,75	4,17
Rijnzaterwoude	4,07	4,4	4,5	—	—	—	4,5	—	4,5	—	4,75	4,5
Schiedam	4,5	—	4,5	—	—	—	—	—	4,667	4,5	—	4,55
Vlaardingen	3,14	3,91	3,74	—	5,84	5,66	3,56	3,99	4,4	2,96	—	3,75
Amsterdam	4,1192	4,3771	4,0944	4,4591	—	—	4,1416	4,5555	4,3792	2,431	3,5731	4,0146
Haarlem	3,84	4,63	4,33	6,02	—	—	4,54	4,62	4,42	2,62	5	3,926
Alkmaar	4,36	5,41	4,27	4,27	—	—	4,53	4,45	4,63	3,60	4,34	4,43
Assendelft	5	—	4,5	—	10	—	5	—	4,5	—	4	5
Beemster	—	—	4,76	—	—	—	4,35	4,28	4,51	4	4,14	4,4
Zaandam	5	—	3,75	—	3,75	—	—	—	4,5	—	—	4,473
Zierikzee	4,15	5,7	3,6	—	—	—	4,08	4,13	5	—	—	4,45
Utrecht	3,95	5,15	4,11	4,11	5,66	5,56	4,36	4,35	5	—	1,61	4,62
Leeuwarden	4,43	5,49	4,28	—	—	—	4,43	—	4,48	—	—	4,59
Harlingen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Idaarderadeel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zwolle	—	—	—	—	—	—	4,005	—	—	—	—	4,005
Almelo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Deventer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kampen	4,93	4,69	4,35	4,02	—	—	4,40	4,45	4,37	4,2	4,33	4,24
Groningen	4,54	5,2	4,14	4,34	5	—	4,37	4,76	4,66	—	—	4,54
Appingedam	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bierum	4,5	—	—	4,75	—	—	4,75	4,75	4,5	4,5	—	4,625
Hoogezand	4,63	—	4,26	—	—	—	4,45	—	4,52	—	4	4,37
Loppersum	4,75	—	4,6	—	—	—	4,6	6	4,42	—	3	4,441
Slochteren	4,5	—	—	—	5	4,75	4	—	4,5	—	5	4,53
„	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wildervank	4,8	5	4,8	5	5	—	4,6	5,25	4,5	—	—	4,7
Ruinen	—	—	—	—	—	—	± 4,15	—	—	—	—	± 4,15
Maastricht	4,05	5,82	4	4,43	—	—	4,31	5,42	4,64	—	3	4,46
Venlo	—	4,01	3,04	5,38	—	—	3,49	3,2	4,15	—	3	4,02

De 291 Spaarbanken, die voor dezen jaargang van de statistiek gegevens verschaft hebben, waren gezamenlijk verschuldigd aan de inleggers op het einde van het jaar f 343 031 912,26, waarvan komt ten laste van de Rijkspostspaarbank met 1606 kantoren f 206 859 553,36 en ten laste van de overige Spaarbanken f 136 172 358,90.

Einde 1915 was de Rijkspostspaarbank met 1570 kantoren f 189 107 088,95 en waren de overige 292 Spaarbanken f 121 020 837,91 aan hare respectieve inleggers verschuldigd.

Einde 1915 waren bij de Rijkspostspaarbank in omloop 1 690 149, bij de overige Spaarbanken 512 060 en in het geheel 2 202 209 boekjes. Einde 1916 waren deze getallen achtereenvolgens 1 730 178, 522 981 en 2 253 159. Einde 1915 was er één spaarbankboekje op de 2,93 inwoners en einde 1916 één op de 2,92 inwoners.

De aantallen boekjes waren naar de grootte van het tegoed als volgt verdeeld:

9. Boekjes met een tegoed:	1915.			1916.		
	Rijkspost- spaarbank.	Overige Sparbanken	Totaal.	Rijkspost- spaarbank.	Overige Sparbanken.	Totaal.
	1570 kantoren.	274 instellingen		1606 kantoren.	274 instellingen	
Van minder dan f 1,—	503 070	89 555	592 625	497 092	90 299	587 391
„ f 1,— tot beneden f 10,—	370 852	91 930	462 782	373 746	90 991	464 737
„ „ 10,— „ „ „ 100,—	413 516	125 398	538 914	427 563	126 715	554 278
„ „ 100,— „ „ „ 1000,—	1) 393 953	132 796	1) 526 749	1) 422 555	136 514	1) 559 069
„ „ 1000,— en hooger	8 758	27 950	36 708	9 222	32 648	41 870
Totaal	1 690 149	467 629	2 157 778	1 730 178	477 167	2 207 345

Tabel 10 toont in elk der jaren 1915 en 1916 de percentsgewijze verdeling der spaarbankboekjes naar de grootte van het tegoed en voorts de toe- resp. afnemng der aantallen boekjes in percenten in elke groep sedert 1915.

10. Boekjes met een tegoed:	Samenstelling in percenten.						Toe-, resp. afnemng sedert 1915 in percenten.		
	1915.			1916.			Rijks- post- spaar- bank.	Overige Spar- banken.	Totaal.
	Rijks- post- spaar- bank.	Overige Spar- banken.	Totaal.	Rijks- post- spaar- bank.	Overige Spar- banken.	Totaal.			
Van minder dan f 1,—	29,76	19,15	27,46	28,78	18,92	26,61	-1,19	0,83	-0,88
„ f 1,— tot beneden f 10,—	21,94	19,66	21,45	21,60	19,07	21,05	0,78	-1,02	0,42
„ „ 10,— „ „ „ 100,—	24,47	26,81	24,98	24,72	26,56	25,11	3,40	1,05	2,55
„ „ 100,— „ „ „ 1000,—	23,31	28,40	24,41	24,42	28,61	25,33	7,26	2,80	6,14
„ „ 1000,— en hooger	0,52	5,98	1,70	0,53	6,84	1,90	5,30	16,81	14,06
Totaal	100,—	100,—	100,—	100,—	100,—	100,—	2,37	2,04	2,30

1) In dit aantal is begrepen een aantal boekjes met een tegoed vnn f 801,— tot f 1 200,—.

De cijfers doen zien, dat bij de Rijkspostspaarbank de saldo's van *f* 100,— tot beneden *f* 1000,— en bij de overige Spaarbanken de saldo's van *f* 1000,— en hooger, het sterkst zijn toegenomen.

Het gemiddeld tegoed bedroeg:

11.	Rijkspostspaarbank.		Overige spaarbanken.		Totaal.	
	Per hoofd der bevolking.	Per boekje.	Per hoofd der bevolking.	Per boekje.	Per hoofd der bevolking.	Per boekje.
In het jaar.						
1915	29,32	111,89	18,76	236,34	48,08	140,83
1916	31,42	119,56	20,68	260,38	52,10	152,24

Derhalve zijn deze bedragen sedert 1915 toegenomen in percenten met:

12.	7,16	6,85	10,23	10,17	8,36	8,10

Voor de beroepsstatistiek zijn door 120 Spaarbanken de beroepen aangegeven van 142 492 nieuwe inleggers, waarvan 119 872 nieuwe inleggers zijn van de Rijkspostspaarbank, en 22 620 van de overige Spaarbanken.

Tabel 13 geeft een overzicht van de uitkomsten dezer beroepsstatistiek in totaal en in percenten over de jaren 1915 en 1916.

13.	Klasse.	Inleggers, werkzaam in of behorende tot:	In totaal.				In percenten.				Toe-, respect. afneming sedert 1915 in percenten.
			1915.		1916.		1915.		1916.		
			Inleggers.	Kostwinners van minderjarige inleggers.	Inleggers.	Kostwinners van minderjarige inleggers.	Inleggers.	Kostwinners van minderjarige inleggers.	Inleggers.	Kostwinners van minderjarige inleggers.	
I—XVII	Nijverheidsbedrijven	19 203	14 390	23 917	17 734	25,78	32,76	27,35	33,65	24,55	23,24
XVIII—XIX	Landbouw, visschertj en jacht	6 931	6 690	8 359	7 973	9,31	15,23	9,56	15,13	20,60	19,18
XX—XXIII	Handel	14 760	12 693	18 368	15 736	19,81	23,89	21,00	29,85	24,44	23,97
XXIV—XXVI en XXIX—XXXIII	Vrije beroepen, onderwijs, ambten of bedieningen	9 206	4 933	9 581	5 343	12,36	11,23	10,96	10,14	4,07	8,31
XXVII, XXVIII en XXXIV	Personen, huiselijke diensten verrichtende, losse werklie-den, gepensioneerden en personen zonder beroep	23 239	5 222	26 142	5 919	31,26	11,89	29,89	11,23	12,25	13,35
	Vereenigingen	1 104	—	1 036	—	1,48	—	1,34	—	—1,63	—
	Totaal	74 493	43 928	87 453	52 705	100,—	100,—	100,—	100,—	17,40	19,98

Tabel 13^a geeft een overzicht van het gemiddelde saldo tegoed per inwoner en per boekje van de voornaamste landen der wereld, voor zoover althans daaromtrent gegevens beschikbaar waren in vergelijking met Nederland.

13 ^a L A N D.	Jaar.	Inwoners.	Boekjes.	Saldo tegoed.	Per inwoner.	Per boekje.	Aan- merkingen.
Australië . . .	1915	4 931 988	2 278 740	f 1 117 247 537,—	f 226,53	f 491,37	
" . . .	1916	4 875 325	2 420 477	1 183 383 469,—	242,73	483,91	
Beieren . . .	1913	7 064 925	1 148 006	420 310 970,—	59,49	366,12	
" . . .	1914	—	1 147 276	420 310 374,—	—	366,36	
België . . .	1912	7 571 387	3 013 296	508 570 288,—	67,17	168,78	
Bulgarije . . .	1910	4 329 108	280 775	27 326 732,—	6,43	99,11	
" . . .	1912	4 432 427	340 315	30 263 387,—	6,83	83,93	
Canada . . .	1913	7 753 000	—	697 113 893,—	89,86	—	Aantal boekjes niet bekend.
" . . .	1914	8 075 000	—	677 922 878,—	83,95	—	"
" . . .	1915	8 136 000	—	658 817 275,—	80,98	—	"
Chili . . .	1910	3 415 060	293 018	83 057 567,—	24,32	273,70	
Denemarken . . .	1/4 1914—31/3 1915	—	1 393 889	583 423 774,—	—	418,56	
" . . .	1/4 1915—31/3 1916	2 921 362	1 418 778	607 685 384,—	208,01	423,32	
Duitschland . . .	1913	66 978 000	23 871 657	11 720 861 700,—	175,—	490,99	
" . . .	1914	67 730 000	24 605 482	12 208 867 805,—	180,10	466,18	
Egypte . . .	1913	12 355 000	291 640	14 462 856,—	1,17	49,59	
" . . .	1914	12 500 000	239 646	9 034 314,—	0,72	37,70	
Finland . . .	1914	3 269 401	67 524	8 967 792,—	2,74	132,81	
" . . .	1915	3 300 650	73 237	12 320 763,—	3,73	168,23	
Frankrijk . . .	1912	39 660 000	14 734 630	2 739 860 058,—	69,08	135,95	
" . . .	1913	39 674 000	15 086 008	2 805 678 711,—	70,72	185,98	
Groot-Britannië en Ierland . . .	1915	—	16 140 816	2 900 427 439,—	—	179,63	
" . . .	1916	—	16 762 715	3 055 357 715,—	—	182,27	
Hongarije . . .	1911	21 030 104	2 719 905	1 999 343 776,—	95,07	738,76	
" . . .	1913	21 409 716	2 744 861	2 005 708 543,—	93,68	730,71	
Italië . . .	1915	36 120 118	8 534 861	2 188 272 441,—	60,58	266,39	
" . . .	1916	36 546 460	—	2 497 545 001,—	68,34	—	Aantal boekjes niet bekend.
Japan . . .	1912	52 522 753	20 996 400	451 020 517,—	8,59	21,48	
" . . .	1913	53 362 682	21 893 787	449 137 026,—	8,42	20,51	
Nederland . . .	1915	6 449 348	2 347 932	391 801 466,—	60,75	166,87	
" . . .	1916	6 533 226	2 420 274	456 075 305,—	69,23	188,44	
Noorwegen . . .	1915	2 512 085	1 217 062	492 002 706,—	195,85	404,25	
" . . .	1916	2 544 597	1 334 485	647 593 634,—	254,51	485,28	
Oostenrijk . . .	1912	—	4 404 506	3 234 318 045,—	—	734,33	
" . . .	1913	—	4 515 843	3 322 106 417,—	—	735,66	
Pruisen . . .	1913	41 649 062	14 417 642	7 805 137 840,—	187,40	541,36	
" . . .	1914	42 223 453	14 935 190	8 119 199 666,—	192,29	543,63	
Rumenië . . .	1909/1910	6 966 002	218 690	29 505 225,—	4,24	134,92	
Rusland . . .	1911	167 920 000	7 949 735	1 933 225 000,—	11,83	243,31	
Saksen . . .	1913	4 931 500	3 437 807	1 163 322 759,—	235,75	338,30	
" . . .	1914	4 934 500	3 496 430	1 208 651 382,—	242,48	345,68	
Ver. Staten van Noord-Amerika . . .	1915	100 264 485	11 285 755	12 594 219 153,—	125,61	1 115,94	
" . . .	1916	101 882 479	11 148 392	12 823 239 983,—	125,86	1 150,23	
Wurtemberg . . .	1913	2 593 000	841 511	372 855 410,—	143,96	443,08	
" . . .	1914	—	871 224	409 667 006,—	—	470,23	
Zweden . . .	1915	5 712 740	2 380 327	757 045 333,—	132,52	316,71	
" . . .	1916	5 757 566	2 490 195	857 682 249,—	148,97	344,42	
Zwitserland . . .	1908	3 647 479	1 899 332	755 319 901,—	207,08	397,68	

De gegevens zijn ontleend:

voor Australië,	Bevolking uit: „Population and Vital Statistics”. Saldo te goed en boekjes uit: „Official Year Book of the Commonwealth of Australia”.
„ Beieren,	bevolking uit: „Statistisches Jahrbuch für das Königreich Bayern”. saldo te goed en boekjes uit: „Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich”.
„ België	uit: „Annuaire statistique de la Belgique”.
„ Bulgarije	„ „Annuaire statistique du Royaume de Bulgarie”.
„ Canada	„ „The Canada Year Book”.
„ Chili	„ „Anuario estadístico de la republica de Chile”.
„ Denemarken	„ „Statistisk Aarbog”.
„ Duitschland	„ „Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich”.
„ Egypte	„ „Annuaire statistique de l'Égypte”.
„ Finland	„ „Statistisk Årsbok för Finland”.
„ Frankrijk	„ „Annuaire statistique de la France”.
„ Groot-Britannië en Ierland	„ „Statistical Abstract for the United Kingdom”.
„ Hongarije	„ „Annuaire statistique Hongrois”.
„ Italië	„ „Anuario statistico Italiano”.
„ Japan	„ „Résumé statistique de l'Empire du Japon”.
„ Nederland	„ „Statistiek der Spaar- en Leenbanken”.
„ Noorwegen	„ „Norges Sparebanker”.
„ Oostenrijk	„ „Statistik der Sparkassen in den im Reichsrate vertretenen Königreichen und Ländern”.
„ Pruisen	bevolking uit: „Statistisches Jahrbuch für den Preussischen Staat”. saldo te goed en boekjes uit: „Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich”.
„ Rumenië	uit: „Annuaire statistique de la Roumanie”.
„ Rusland	„ „Annuaire statistique de la Russie”.
„ Saksen	bevolking uit: „Statistisches Jahrbuch für das Königreich Sachsen”. saldo te goed en boekjes uit: „Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich”.
„ Ver. Staten van N.-Amerika	uit: „Statistical Abstract of the United States”.
„ Württemberg	bevolking uit: „Statistisches Jahrbuch für das Königreich Württemberg”. saldo te goed en boekjes uit: „Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich”.
„ Zweden	uit: „Statistisk Årsbok för Sverige”.
„ Zwitserland	„ „Statistisches Jahrbuch der Schweiz”.

Hierbij dient in aanmerking genomen te worden dat het gebruik dat van de Spaarbanken voor belegging van gelden gemaakt wordt, mede beïnvloed wordt door de bepalingen welke daarvoor zijn vastgesteld. In het eene land is het maximum voor het saldo tegoed hooger dan in het andere land, elders is dit aan geen beperking onderworpen. Ook de hoegrootheid der rente is van invloed en de bepaling of één spaarder meer dan één spaarbankboekje mag bezitten. Door deze en dergelijke verschilpunten in de bepalingen, die voor het gebruik zijn vastgesteld, zijn de gegevens van land tot land niet zonder meer met elkander te vergelijken. Door dit verschil zullen het ook in het eene land hoofdzakelijk „kleine luyden” zijn die hun geld in de spaarbanken in bewaring geven, terwijl

elders ook andere klassen der bevolking van dit Instituut gebruik zullen maken. De bovengenoemde tabel geeft dan ook meer een beeld van den omvang der bemoeiingen van de Spaarbanken in de verschillende landen dan van het sparen. Immers in hoeverre nog van andere spaargelegenheid gebruik gemaakt wordt (verzekering, deposito's), dan wel aanstonds effecten gekocht worden of gelden in handel en industrie of op andere wijze belegd worden, blijkt uit deze cijfers geenszins. Het zou zeker, indien het mogelijk ware, aanbeveling verdienen, elk van deze punten nader te onderzoeken. Wat de verzekering betreft, zouden de maatschappijen eene splitsing moeten maken van hunne verzekerden naar de nationaliteiten met vermelding van de gestorte premiën en het verzekerd bedrag,

De herleiding der vreemde munten in de Nederlandsche munt heeft plaats gehad overeenkomstig de tabellen voorkomende in den Post-, telegraaf- en telephoongids, voor de postwissels naar het buitenland.

II. BOERENLEENBANKEN.

Van de 1024 in het Algemeen Register genoemde lokale Boerenleenbanken waren op 31 December 1916 aangesloten bij de Centrale Bank te Utrecht 562 ¹⁾, bij die te Eindhoven 409 en bij die te Alkmaar 37 samen 1008.

Bij de Centrale Bank te Utrecht waren op 31 December 1916 aangesloten de locale banken te:

Aalsmeer, Aalten, Aar (Ter), Achlum, Akersloot, Akmarijp, Alkemade, Almelo, Almen, Alphen, Alteveer, Ameland, Amerongen, Amstelveen, Andijk, Anerveen, Angerloo, Anjum, Anloo, Annaland (St.), Anna-Paulowna, Apeldoorn, Apelkanaal (Ter), Appelscha, Appingedam, Arnhem, Asperen, Avenhorn, Azewijn, Baarn, Babberich, Baflo, Bakhuizen, Balk, Barendrecht, Barneveld ¹⁾, Barsingerhorn, Bathmen, Bedum, Beek, Beekbergen, Beemster, Beerta, Beets, Beilen, Bellingwolde, Benedenkniipe, Bennekom, Benthuizen, Bergambacht, Berkel en Rodenrijs, Berkhout I, Berkhout II, Beverwijk, de Bilt, Blaricum, Blauwhuis, Blija, Blijham, Bodegraven, Bodegravensche-Meije, den Bommel, Boornbergum, Borculo, Borger, Borgsweer, Borne, Boschheurne, Boschkapelle, Boskoop, Bourtange, Bovenmilde, Boijl, Bredevoort, Breedenbroek, Breukelen, Broek in Waterland, Broek op Langendijk, Brummen, Buinen, Buinerveen, Bunnik, Bunschoten, den Burg, Burgerbrug, Burgwerd, Bussum, Buurmalsen, Clinge, Cloese, Colmschate, Colijnsplaat, Cubaard, Culemborg, Dalen, Dalerveen, Dalfsen, Dedemsvaart (Ov.), Dedemsvaart (Ov.), Deil, Deinum, Delden, Delft, Diemen, Diepenveen, Diever, Dinteloord, Dinxperlo, Dirkshorn, Dirksland, Dodewaard, Domburg, Doniaga, Donkerbroek, Doornspijk, Dragster-Compagnie, Dreischor, Driebergen, Driel, Duiven, Dwingelo, Edam, Eelde, Eemnes, Eenrum, Eerbeek, Elden, Elkerzee, Elst, Emmen, Emmer-Compascuum, Enkhuizen, Epe, Ermelo, Erica, Etten, Exel, Exloo, Ezinge, Farmsum, Ferwerd, Fijnaart, Franeker, Garijp, Gasselte, Gasselternijveen, Geldermalsen, Genemuiden, Gerkesklooster, Giessendam, Giessen-Nieuwkerk, Gieten, Gieterveen, Goor, Gorinchem, Gorssel, Gouda, Gouderak, Graauw, Gramsbergen, 's-Graveland, 's-Gravenhage, 's-Gravenzande, Groot-Ammers, Grootebroek, Groot-Schermer, Grijskerk, Grijskerke, Haaften, Haaksbergen, Haamstede, Haarlemmermeer, Haarzuilens, Hagestein, Hardenberg (Ambt-), Haren, Harmelen, Harreveld, Hasker-

¹⁾ In het verslag van de Coöperatieve Centrale Raiffeisenbank te Utrecht wordt vermeld, dat op 31 December 1916 het aantal aangesloten banken 564 bedraagt. Aangezien echter de Banken te Barneveld en Leeuwarden niet het karakter van een boerenleenbank dragen, zijn zij niet in het Algemeen Register vermeld.

horne, Hattem, Hazerswoude, Heeg, 's-Heer Arendskerke, Heerde, 's-Heerenberg, Heer-Hugowaard, Heino, Hekelingen, Hellendoorn, Hengelo (G.), Hengelo (Ov.), Hengstdijk, Hensbroek, Herkingen, Herwen en Aerdt, Herwijnen, Hillegom, Hoedekenskerke, Hollandsche-Veld, Holten, Holwierde, Hommerts, Hoogersmilde, Hoogeveen (Dr.), Hoogezand, Hoogkarspel, Hoogland, Hoogwoud, Houten, Huizen (N.-H.), Hulst, Hijlaard, St. Jan-steen, Jisp, Jorwerd, Jubbega-Schurega, Jutphaas, Kamerik, Kampen, Kamperveen, Kapelle, Katwijk a/d Rijn, Katwijk aan Zee, Klaaswaal, Klarenbeek, Klarenbeek, Kloetinge, Kloosterburen, Kloosterveen, Kloosterzande, Knollendam, Kockengen, Koedijk, Koegras, Koekange, Koewacht, Kollum, Kortezwaag, Koudekerke, Koudum, Krabbendijke, de Krim, Kruiningen, Kwadijk, Lamswaarde, Landsmeer, Langezwaag, Langweer, Laren (G.), Laren (N.-H.), St. Laurens, Leek (de), Leens, Leerbroek, Leiden, Leiderdorp, Lekkerkerk, Leeuwarden ¹⁾, Leeuwarden (N.K.), Leeuwarden (O.Z.K.), Leusden, Lichtenvoorde, de Lier (Kom), de Lier c. a., Linschoten, Lippenhuizen, Lisse, Loenen (Veluwe), Loosdrecht, Lopik, Loppersum, Losser, Luinjeberd, Maarssen, St. Maartensdijk, Maasland, Makkum, Markelo, Marrum, Maurik, Meeden, de Meern, Menaldum, Meppel, Middellie, Middelstum, Midden-Beemster, Midsland, Minnertsga, Molenaarsgraaf, Monnikendam, Monster, Moordrecht, Muiderberg, Murmerwoude, Mussel, Musselkanaal, Naaldwijk, Nederhorst den Berg, Netterden, Nibbixwoud, Nieuw-Amsterdam, Nieuw-Beerta, Nieuw-Dordrecht, Nieuwendam, Nieuwenhoorn, Nieuwe-Niedorp, Nieuwe-Pekela, Nieuwerkerk a/d IJssel, Nieuwe-Schans, Nieuwe-Tonge, Nieuwleusen, Nieuw-Namen, Nieuwolda, Nieuw-Weerdinge, Noordbroek, Noorddijk, Noorddijk bij Neede, Noordeloos, Noorden, Noordscharwoude, Noordwelle, Noordwijk, Noordwijkerhout, Nootdorp, Norg, Nunspeet, Nijbroek, Nijega-Opeinde, Odoorn, Oene, Oldeboon, Oldeholtpa, Oldehove, Oldenbroek, Ommenstad, Ooltgensplaat, Oostburg, Oosterbierum, Oosterend, Oosterhesselen, Oosterland, Oostermeer, Oosterwolde, Oosterzee, Oosthuizen, Oostvoorne, Oostwoud, Ophemert, Oppenhuizen, Oranjedorp, Ossensisse, Oud-Beijerland, Ouddorp, Oudega, Oudehorne, Oudendijk, Oudendoorn, Oudenrijn, Oude-Pekela, Ouderkerk a/d. Amstel, Ouderkerk a/d. IJssel, Oudeschoot, Oude-Tonge, Oude-Wetering, Oudkarspel, Ouwerkerk, St. Pancras, Papendrecht, Peize, Pernis, Petten, St. Philipsland, Pieterburen, Poederloijen, Poortvliet, Purmerland, Pijnacker, Raalte, Raamsdonk, Rauwerd, Rectum—Ypelo, Renswoude, Rheden, Rhoon, Ridderkerk, Ried, Ritthem, Rijswijk (N.-B.), Rijswijk (Z.-H.), Rockanje, Roden, Roelofarendsveen, Rolde, Roodhuis, Roerdahuizum, Roswinkel, Rotterdam (Charlois), Rottevalle, Rozenburg, Ruurlo, Sassenheim, Schagen, Schagerbrug, Schalkwijk, Scharnegoutum, Schellinkhout, Schermerhorn, Scherpenisse, Scherpenzeel, Schildwolde, Schoonebeek, Schoonrewoerd, Schoorl, Schoterland, Serooskerke, Sevenum, Silvolde, Sijbekarspel, Sint-Nicolaasga, Sleen, Sloten I (N.-H.), Sloten II (N.-H.), Sloten (Fr.), Sloterdijk, Smilde, Soest, Sommelsdijk, Souburg (O. en W.), Spanbroek, Spankeren, Spijk, Spijkenisse, Stad a/h. Haringvliet, Stadskanaal, Stavenisse, Stedum, Steenderen, Steenderen-Drempt, Steenwijkerwold, Stolwijk, Stompwijk, Stoppeldijk, Stoutenburg, Strijen, Ten-Post, Terbregge, Ter Neuzen, Terwispel, Tholen, Twisk, Twijzel, Tijnje, Tzum, Uitgeest, Uithoorn, Uithuizen, Uithuizermeeden, Ulft, Ureterp, Ursem, Usquert, Utrecht, Utrecht en Achttienhoven, Vaassen, de Valk, Valkenburg (Z.H.), Varsseveld, Veendam, Veenendaal, Venhuizen, Vinkeveen, Vierpolders, Vlaardingen, Vlagtwedde, Vollenhove (Ambt), Voorburg, Voorhout, Voorschoten, Voorst, Vorden, Vries, Vroomshoop, Waddinxveen, Warffum, Warga, Warmenhuizen, Warmond, Warns, Warnswerd, Wartena, Wassenaar, Wateringen, Waverveen, Wedde, Weerdinge, Wekerom, Wemeldinge, Werkendam, Werkhoven, Wervershoof, Westerblokker, Westerbork, Westebroek, Westerlee, Westervoort, Westwoud, Westzaan, Wezep, Wieringen, Wieuwerd, de Wilp, Wilsum, Winkel, Winsum (Fr.), Winsum (Gr.), Winterswijk, Wirdum, Witmarsum, Woerden, Woldendorp, Woltersum, Wommels, Workum, Wormer, Wormerveer, Woudenberg, Woudsend, Wouw, Wijdenes, Wijdewormer, Wijk aan Zee en Duin, Wijk bij Duurstede,

¹⁾ Zie noot 1) bladz. 14.

Wijnbergen, Wijnjeterp, Wijster, Yerseke, IJzerlo, Zaandam, Zaltbommel, 't Zandt, Zeddam, Zelhem, Zevenaer, Zevenhuizen, Zierikzee, Zoeterwoude, Zuid-Barge, Zuiddorpe, Zuidhorn, Zuidland, Zuidlaren, Zuid-Scharwoude, Zuidwolde (Gr.), Zuidwolde (Dr.), Zunderdorp, Zutphen, Zwaag, Zwaagdijk, Zwaluwe (H. en L.), Zweeloo, Zwindersche-Veld, Zwolle (Groenlo) en Zwijndrecht.

Bij de Centrale Bank te Eindhoven waren op 31 December 1916 aangesloten de lokale banken te:

Aalst, Aardenburg, Aarle-Rixtel, Abcoude, Acht, Afferden (Geld.), Afferden (L.), Albergen (Gem. Beek en Donk), Alphen (N.B.), Alphen (Gld.), Altforst, America, Ammerzoden, St. Anthonius, Appeltern, Arcen, Asten, Axel, Baardwijk, Baarlo, Baarle Nassau, Baexem, Bakel, Barendrecht, Barger-Compascuum, Barger-Oosterveld, Batenburg, Beegden, Beek (N.-B.) (Gem. Princenhage), Beek (N.B.) (Gem. Beek en Donk), Beek (L.), Beers, Beesd, Beesel, Belfeld, Bemmelen, Berg a. d. Maas, Bergen (L.), Bergen op Zoom, Berg en Terblijt, Bergeijk ('t Hof), Bergeijk ('t Loo), Berghuizen, Berkel (N.-B.), Berkel (Z.-H.), Berlicum, Best, Beugen, Biest-Houtakker, Bladel, Bleiswijk, Blerick, Blitterswijk, Bocholtz, Boekel, Boerhaar, Borkel, Born, Bornerbroek, Boskoop, Boxmeer, Boxel, Breda, Broekhuizen, Budel, Buggenum, Bunde, Caberg, Cadier en Keer, Casteren, Chaam, Coevorden, Cuijk, Dalmsholte, Denekamp, Deurne, Didam, Dieden, Dieteren, Dinteloord, Dinther, Dommelen, Dongen, Donk, Dreumel, Drunen, Druten, Duizel, Dungen (den), Dussen, Echt, Eckelrade, Eede, Eerde, Eersel, Einighausen, Eysden, Eys-Wittem, Ell, Elsloo, Epen-Wittem, Erp, Etten, Fijnaart, Gaanderen, Gassel, St. Geertruid, St. Geertruidenberg, Geesteren, Geffen, Geldrop, Geleen, Gellicum, Gemert, Gendringen, Gendt, Ginneken, Goirle, Grathem, Grevenbicht, Groesbeek, Gronsveld, Grootebroek, Grubbenvorst, Haaren, Haarle, Haarsteeg, Haastrecht, Haelen, Halsteren, Hapert, Haps, Haren, Hatert, Heel, Heer, Heesch, Heeten, Heeze, Heino, Helden (dorp), Helvoirt, Hengelo (Geld.), Herkenbosch, Hernen, Herpen, Herpt, Hertem, Herveld, Het Schijf, Heumen, Heijen, Heijthuisen, Hilvarenbeek, Hoensbroek, Hoeven, Hoogeloon, Hoonhorst, Horn, Horssen, Horst, Hout (den), Houthem, Houtrakpolder, Huisseling, Huissen, Hulsberg, Hunsel, Ittervoort, Itteren, Kaatsheuvel, Kerk-Driel, Kerkrade, Kessel, Kethel, Keijenburg, Klein-Dongen, Klazienaveen, Klimmen, Koningsbosch, Lage-Mierde, Lage-Zwaluwe, Langenboom, Langeveen, Lattrop, Ledeaeker, Leende, Leeuwen-Beneden, Leeuwen-Boven, Leidschendam, Leur, Leveroy, Liempde, Lierop, Lieshout, Liessel, Linne, Lith, Lithoyen, Loon op Zand, Lopik, Lottum, Luiksgestel, Lutjebroek, Lutte (de), Lutterade, Maasbommel, Maasbracht, Maasbree, Maashees, Maasniel, Made, Malden, Maren, Margraten, Mariaheide, Mechelen (Geld.), Mechelen-Wittem, Meerlo, Meerssen, Megen, Melick, Meterik, Meijel, Mheer, Middelaar, Mierlo-Hout, Milheeze, Mill, Moergestel, Montfoort, Montfort, Mook, Munstersche-Veld, Mijdrecht, Naaldwijk, Nederweert, Neer, Neerasselt, Neerbosch en Hees, Neeritter, Neerkant, Nieuwenhagen, Nieuwkuyk, Nieuw-Schoonebeek, Nieuwstadt, Nistelrode, Noordbroek, Nootdorp, Notter en Zuna, Nuenen, Nunhem, Nuth, Nijmegen, St. Odiliënberg, St. Oedenrode, Oeffelt, Oegstgeest, Oerle, Ohé en Laak, Oirlo, Oisterwijk, Oldemarkt, Olst, Ommen (Stad-), Oostburg, Oosteind, Oosterhout (N.-B.), Oosterhout (G.), Ootmarsum, Oploo, Ospel, Ossendrecht, Ottersum, Oudenbosch, Oude-Tonge, Oudewater, Oudgastel, Overasselt, Overloon, Overschie, Oyen, Panningen, Pey-Echt, St. Pieter, Poeldijk, Posterholt, Princenhage, Puiflijk, Putte, Pijnacker, Raalte, Reek, Reeuwijk, Reusel, Reutum, Reuver, Reijmerstok, Roggel, Roosteren, Roosendaal, Rosmalen, Rossum (Geld.), Rossum (Ov.), Rotterdam, Rucphen, Rijen, Rijkevoort, Rijsbergen, Rijswijk (Z.-H.), Saasveld, Sambeek, Schaesberg, Schayk, Schalkhaar, Schelle, Schimmert, Schinnen, Schin op Geulle, Schinveld, Schipluiden, Schoten (N.-H.), Schijndel, Sevenum, Simpelveld, Slagharen, Someren, Son, Spaarnwoude, Spaubeek, Sprundel, Standdaarbuiten, Steenbergen, Steenwijkerwold, Steggerda, Stein, Stevensweert, Stramproy, Stratum, Strijp, Susteren, Swalmen, Teteringen, Thorn, Tilburg, Tongelre, Tubbergen, Tungalroy, Twello, Ubach over Worms, Ubachsberg, Uden, Udenhout, Ulestraten, Urmond, Valburg, Valkenswaard, Varik, Vasse, Veghel, Velden, Veldhoven, Velp (N.-B.), Venlo, Venray, Vierlingsbeek,

Vinkel, Vlierden, Vlodrop, Vlijmen, Voerendaal, Volkel, Vorstenbosch, Vortum, Vught, Vijlen, Wagenberg, Wamel, Wanroij, Wanssum, Waspik, Weerselo, Weert, Wehl, Well, Wesse, Westdorpe, Westerhoven, Weurt, Wilré (Oud-Vroenhoven), Winssen, Wintelre, Woensel, Wollega, Wijchen, Wijlre, Wijnandsrade, IJsselmonde, IJsselmuiden, IJsselstein, IJzendijke, Zeeland, Zesgehuchten, Zevenbergen, Zevenbergschenhoek, Zuid-Beijerland, Zundert, Zwolle en Zijtaart.

Bij de Centrale Bank te Alkmaar waren op 31 December 1916 aangesloten de lokale banken te:

Akersloot, Alkmaar, Anna-Paulowna, Assendelft, Beemster, Bennebroek, Bergen (N.-H.), Bovenkarspel, Castricum, Driehuizen-Velzen, Egmond-Binnen, Haarlem, Harenkarspel, Heemskerk, Heemstede, Heer-Hugowaard, Heiloo, Hoogwoud, IJpendam, Landsmeer, Limmen, Loosduinen, Medemblik, Noord-Scharwoude, Obdam, Oosterblokker, Opperdoes, de Rijk, Schagen, Spierdijk, Uitgeest, Warmenhuizen, Weesp, Westerblokker, Wognum, 't Zandt en Zuid-Scharwoude.

De Balans op 31 December 1916 der Coöperatieve Centrale Raiffeisenbank te Utrecht luidde:

14. Balansrekening op 31 December 1916.			
Actieven.		Passieven.	
Aandeelhouders	f 662 960,—	Crediteuren	f 625,67
Uitgezette gelden	29 003 410,81 ⁵	Kapitaal, te Aandeel	288 000,—
Kas en Kassiers	1 775 105,30 ⁵	„ „ verdere aandelen	412 000,—
Effecten	3 792 334,94	Reserve	136 990,70
Hypotheken	1 353 000,—	Deposito o/g in Rekening-courant	34 234 567,45 ⁵
Effecten ter belegging van de		4 pOet. Dep. Obligatiën	2 579 000,—
Reserve	f 131 240,50	Te betalen coupons	6 140,—
Onverschenen rente en achter-		Winstsaldo	75 460,47 ⁵
stallige coupons	1 079,85		
	132 320,35		
Kantoorgebouw	25 000,—		
Interest nog te vorderen	106 201,70		
Huur te vorderen	66,67		
Meubilair	4 000,—		
Voorschotten in Rekening-courant	876 384,52		
	f 37 732 784,30		f 37 732 784,30

De Verlies- en Winstrekening over 1916 luidde:

15. Verlies- en Winstrekening over 1916.			
Debet.		Credit.	
Onkosten	f 69 511,86 ⁵	Interest	f 160 456,20
Saldo Koersverlies Effecten	42 441,57	Betaling bij toetreding	220,—
Winst-saldo	75 460,47 ⁵	Huur	598,67
		Jaarlijksche bijdrage der aangesloten banken,	
		ingevoolge artikel 7 der statuten	20 356,54
		Provisie van Hypotheken	5 782,50
	f 187 413,91		f 187 413,91

De Verlies- en Winstrekening sluit dit jaar met een bedrag van f 75 460,47⁵

Voorgesteld wordt daarvan af te schrijven :

a. op de rekening van het kantoorgebouw Drift N°. 13. f 5 000.—

b. op de rekening „Meubilair” „ 3 999,—

„ 8 999,—

Zoodat overblijft een bedrag van f 66 461,47⁵

Hiervan moet in het Reservefonds worden gestort :

volgens art. 7, sub b der Statuten, de gelden welke de leden bij hunne toetreding

betaalden „ 220,—

Blijft f 66 241,47⁵

en voorts dit bedrag, overeenkomstig art. 40 der Statuten, in het reservefonds te storten, dat daardoor zal stijgen tot f 203 452,17⁵.

De Balans op 31 December 1916 der Coöperatieve Centrale Boerenleenbank te *Eindhoven* luidde:

16. Balansrekening op 31 December 1916.			
Actieven.		Passieven.	
Aandeelhouders — voor nog te storten —	f 1 104 300,—	Kapitaal	f 1 227 000,—
Kassa	451 871,58	Boerenleenbanken	21 532 136,52
Vreemd geld	2 931,27	Diverse Crediteuren	1 218 397,78
Coupons en losbare stukken.	25 410,76	Nederlandsche Bank	34 382,75
Effectenfondsen	8 716 604,30	Kassiers	110 381,63 ⁵
Schatkistwissels en -Biljetten	4 408 503,81	Diverse Deposanten Effectenleendepôt	226 140,—
Hypotheken	593 036,91	Bewaargevers van Titels	779 050,—
Gebouwen	79 586,31	Bewaargevers van vreemd geld	1 711,20
Meubilair	6 500,—	Markendeposanten	180 111,50
Prolongaties u/g.	208 925,—	Beleening o/g.	950 000,—
Leeningen met Effectenonderpand	6 174 933,51	Reserve Gebouwen	13 200,—
Gemeenten, Polders en Provinciën	1 174 215,—	Reserve Effectenkoersverschillen	120 233,71 ⁵
Diverse Debiteuren	1 046 063,06	Renterekening — voor loopende rente —	681,38
Crediethypotheken	214 897,02	Onkosten — nog te betalen —	1 881,23
Boerenleenbanken	340 124,88	Winst	25 773,19
Kassiers	763 572,37		
Effectenleendepôt.	226 140,—		
Bewaarneming van titels.	779 050,—	Verstrekte Bankgarantiën.	f 296 556,10
Bewaarneming van vreemd geld	1 711,20		
Renterekening — voor loopende rente —	154 632,02		
	f 26 471 110,90		f 26 471 110,90

De Verlies- en Winstrekening over 1916 luidde :

17. Verlies- en Winstrekening over 1916.			
Debet.		Credit.	
Bijdrage Pensioenfondsen	f 1 490,70	Safehuur	f 110,—
Safehuur	40,—	Boete Algemeene Vergadering	185,—
Onkostenrekening	28 024,39	Provisierekening.	21 431,48
Reserve Gebouwen	1 600,—	Renterekening	131 392,73 ⁵
Afschrijving Meubilair	1 205,95	Winsttaandeel Boeren-Hypotheekbank	687,91
Beurskoersdaling 1915, Effecten- fondsen	f 291 845,77		
Koerswinst 1916	196 178,87 ⁵		
Winst	95 686,89 ⁵		
	25 773,19		
	f 153 807,12 ⁵		f 153 807,12 ⁵

De winst is overeenkomstig het bepaalde bij art. 49 der staten als volgt verdeeld . . .	f 25 773,19
a. 10 pCt. voor het Reservefonds	„ 2 577,32
	Blijft f 23 195,87
b. 4 pCt. achterstallig dividend over 1915 van f 115 800,— gestort kapitaal	f 4 632,—
c. 4 pCt. dividend over 1916 van f 122 700,— gestort kapitaal	„ 4 908,—
	f 9 540,—
	Van het overblijvende ad f 13 655,87
d. 85 pCt. voor het Reservefonds zijnde	„ 11 607,49
e. de rest ad	f 2 048,38

komt ter beschikking van de Algemeene Vergadering.

In overleg met den Raad van Toezicht is dit bedrag als volgt bestemd :

a. f 1 000,— voor de oprichting eener onderlinge Inbraakverzekering.

b. f 1 048,38 over te brengen op Reserve-Rekening B.

De Balans op 31 December 1916 der Coöperatieve Centrale Land- en Tuinbouwbank te Alkmaar luidde :

18. Balansrekening op 31 December 1916.		Passieven.	
Actieven.			
Kassa	f 11 012,43	Crediteuren	f 1 312,69
Rente effecten t/o.	„ 10 916,82	Brandverzekering	„ 1 740,14
Debiteuren	„ 5 084,07	„De Boerenbond“	„ 97,17
Prolongatie u/g	„ 105 000,—	Aangesloten Banken Depots	„ 1 495 592,07
Debiteuren met effecten onderpand	„ 161 050,—	Aangesloten Banken Termijn	„ 218 000,—
Gemeenten, Polders en Kerkbesturen.	„ 38 000,—	Storting Vereenigingen.	„ 100,—
Voorschot Centrale Land- en Tuinbouwbank, Leiden	„ 1 300,—	Nederlandsche Bank R. C.	„ 15 000,—
Schatkistbiljetten	„ 604 150,—	Aandeelenkapitaal	„ 37 000,—
Veeverzekering	„ 3 010,29	Waarborgfonds.	„ 110 000,—
Aangesloten Banken voorschotten	„ 43 389,20		
Effecten	„ 843 404,58 ⁵		
Hypotheken	„ 9 950,—		
Meubilair	„ 179,15		
Aangesloten Banken nog te storten	„ 4 800,—		
Verlies ult. 1915	f 75 143,85 ⁵		
Af Winst 1916	„ 36 553,93		
	„ 38 594,92 ⁵		
	f 1 878 842,07		f 1 878 842,07

De Verlies- en Winstrekening over 1916 luidde :

19. Verlies- en Winstrekening over 1916.		Credit.	
Debet.			
Salarissen.	f 1 738,—	Rente	f 11 617,22 ⁵
Presentiegelden	„ 354,05	Provisie	„ 235,63
Inspectie	„ 113,21	Transportassurantie	„ 187,56
Onkosten	„ 764,34	Effecten	„ 27 988,71 ⁵
Rijkssubsidie	„ 500,—		
Winst 1916	„ 36 553,93		
	f 40 029,13		f 40 029,13

Voor wat het bedrijf der Centraalbanken aangaat, ontleenen we aan haar verslagen over 1916, dat bij die te Utrecht aan het einde van het jaar *f* 33 356 182,93⁶ in deposito was en *f* 878 384,52 aan voorschotten uitstond.

Gedurende het geheele boekjaar konden alle voorschotten worden verstrekt uit de deposito's zoodat geen promessen behoeften te worden verdisconteerd.

De waarde der onderpanden voor de belegde gelden overtrof steeds, het uitgezette bedrag met meer dan het verplichte surplus ad 10 pCt.

Het maximum-crediet, hetwelk aan een lid tot wederopzeggings toe werd verleend, bedroeg *f* 70 000,—.

Met machtiging van de individueele leden van den Raad van Toezicht werd aan enkele aangesloten vereenigingen een hooger crediet dan *f* 70 000,— toegestaan.

De rente in Rekening-Courant bedroeg:

- a. 3,25 pCt. 'sjaars, door de Centrale Bank te vergoeden voor alle stortingen van — en te berekenen voor alle betalingen aan de locale banken, zoolang deze van de Centrale Bank te vorderen hadden;
- b. 4,25 pCt. 'sjaars, door de Centrale Bank te berekenen voor alle betalingen aan — en te vergoeden voor alle stortingen door locale banken, zoolang deze bij de Centrale Bank in voorschot waren.

Provisie, porti, assurantie-kosten of eenig percentage van de door de locale Banken gemaakte winsten, werden niet in rekening gebracht.

De Coöperatieve Centrale te Eindhoven zag het aantal locale banken, dat zich bij haar aangesloten heeft, met 23 toenemen, dientengevolge bedroeg dit aantal aan het einde van 1916, 409. Het kapitaal der bank bedroeg einde 1916 *f* 1 227 000,— (409 Aandeelhouders-Boerenleenbanken met elk 3 aandeelen à *f* 1 000,—.)

In 1916 werd voor deposito's een rente vergoed van $3\frac{1}{4}$ pCt. en voor voorschotten eene rente berekend van 4 pCt.

Bij de Coöperatieve Centrale Land- en Tuinbouwbank te Alkmaar was op 31 December 1916 *f* 1 495 592,07 in deposito, terwijl *f* 42 389,20 aan voorschotten uitstond.

Het maximum crediet van *f* 50 000,— bleef even als vorige jaren gehandhaafd.

De rente voor deposito's was van 1 Januari—1 September $2\frac{3}{4}$ pCt. en van 1 September—31 December 2 pCt.

De rente van voorschotten was het geheele jaar door 4,25 pCt.

Voor kapitalen gedeponneerd voor een jaar of een half jaar vast, werden resp. $\frac{1}{2}$ pCt. of $\frac{1}{4}$ pCt. ('sjaars) meer vergoed dan voor gewone depots.

Voor bedragen gestort in het waarborgfonds, werd vergoed de gemiddelde rente van voorschotten ($4\frac{1}{4}$ pCt.) en depots ($2\frac{1}{2}$ of $3\frac{3}{8}$ pCt.)

De bank genoot een rijkssubsidie van *f* 500,—.

Voor den jaargang 1916 zijn gegevens ontvangen van 1016 Boerenleenbanken, terwijl dit aantal voor den vorigen jaargang 953 was.

Van de ten vorigen jare nieuw opgerichte Boerenleenbank te Raamsdonk, die vorig jaar geen gegevens inzond, zijn ze dit jaar wel ingekomen, terwijl van de Bank te Oude-Niedorp (Zijdewind), die dit jaar voor het eerst in het Algemeen Register voorkomt ook opgaven zijn ingekomen.

De nieuw opgerichte Boerenleenbanken te de Valk (gemeente Ede), Nootdorp, Rhooen, Hensbroek, Zierikzee, Driebbergen en Hoogland, die dit jaar voor het eerst in het Algemeen Register voorkomen konden wegens den korten duur van hun bestaan geen opgaven verstrekken.

Voorts hebben 62 in den loop van 1916 opgerichte Boerenleenbanken opgaven ingezonden: n.l. de banken te:

Alphen, Baarle-Nassau, Beek en Donk, Chaam, Dinteloord, Klein-Dongen (gemeente Dongen), Etten en Leur, Oud-Gastel (gem. Oud- en Nieuw Gastel), Gemert, Hilvarenbeek, Biest—Houtakker (gem. Hilvarenbeek), Beek (gem. Princenhage), Putte, Culemborg, Deil, Druten, Boschheurne (gem. Laren), Exel (gem. Laren), Rossum, Oosterhout (gem. Valburg), Klarenbeek (gem. Voorst), Benthuizen, Hagestein, Leerbroek, Schoonrewoerd, Woerden, Hoogmade (gem. Woubrugge), IJsselmonde, Aalsmeer, Grootebroek, Muiderberg, (gem. Muiden), Twisk, Venhuizen, Weesp, Wormerveer, Colijnsplaat, Domburg, 's Heer Arendskerke, Noordwelle, Poortvliet, Ritthem, Scherpenisse, Serooskerke, Kockengen, Twijzel (gem. Achtkarspelen), Minnertsga (gem. Barradeel), Ferwerd (gem. Ferwerderadeel), Oudeschoot (gem. Schoterland), Garijp (gem. Tietjerksteradeel), Oppenhuizen (gem. Wijmbritseradeel), Almelo, Dedemsvaart (gem. Avereest), Gramsbergen, Alteveer (gem. Onstwedde), Stedum, Klazienaveen (gem. Emmen), Broekhuizen, Itteren, Einighausen (gem. Limbricht), Roosteren, Sevenum, Dieteren (gem. Susteren).

De Boerenleenbank te Rotterdam is opgeheven.

De Boerenleenbank te Berghem heeft dit jaar voor het eerst gegevens ingezonden, terwijl ze dit jaar van de Bank te Hem (gem. Venhuizen), niet inkwamen.

Ook voor de Boerenleenbanken volgt hier een overzicht, dat een vergelijking toelaat tusschen de werkzaamheid dezer banken in 1915 en die in 1916, evenals bij de Spaarbanken zijn, ter bevordering van eene juiste vergelijking, alle instellingen buiten rekening gelaten, die niet in beide jaren opgaven verstrekt hebben, voor zoover opheffing of oprichting niet de oorzaak daarvan was.

De Inleggersrekening vertoont voor:

20. Aantal en bedrag der inlagen en uitbetalingen.	1915.	1916.	Toeneming sedert 1915 in percenten.
	952 banken.	1014 banken.	
Aantal inlagen gedurende het boekjaar	150 987	167 839	11,16
„ terugbetalingen gedurende het boekjaar	72 734	83 805	15,22
„ boekjes op het einde van het boekjaar in omloop.	145 378	167 005	14,88
Bedrag van het tegoed der inleggers aan het begin van het boekjaar.	f 56 530 348	1) f 81 541 199	44,24
„ der inlagen gedurende het boekjaar (zonder rente)	56 491 316	82 522 617	46,08
„ „ aan inleggers toegekende rente.	2 103 480	2 915 019	38,58
„ „ uitbetalingen (uitbetaalde rente inbegrepen)	33 530 453	54 198 089	61,40
„ van het tegoed der inleggers, rente inbegrepen, op het einde van het boekjaar	1) 81 544 691	112 780 747	38,31

1) Het verschil tusschen deze beide bedragen vindt zijn oorsprong in fouten, die, in vorige opgaven van de Boerenleenbanken, ontvangen, voorkwamen en, hoewel verbetering voor den betreffenden jaargang, ondanks met de besturen der instellingen gevoerde correspondentie, onmogelijk bleek, thans hersteld zijn.

Uit de Voorschottenrekening blijkt:

21. Aantal en bedrag der voorschotten en terugbetalingen.	1915.	1916.	Toe-, resp. afnemings sedert 1915 in percenten.
	952 banken.	1014 banken.	
Aantal voorschotten nog loopend aan het begin van het boekjaar	37 020	35 431	— 4,29
„ „ verleend gedurende het boekjaar	10 373	10 963	5,69
„ „ afgelost „ „	10 666	10 552	— 1,07
„ „ nog loopend op het einde van het boekjaar	43 386	43 137	— 0,57
Bedrag der voorschotten nog loopend aan het begin van het boekjaar	f 33 068 136	1) f 33 216 844	0,45
„ „ „ verleend gedurende het boekjaar	11 803 337	17 682 302	49,81
„ „ „ afgelost door leeners gedurende het boekjaar	11 628 759	13 563 192	16,63
„ „ „ „ „ borgen „ „	27 715	8 676	— 68,70
„ „ „ afgeschreven wegens oninbaarheid gedurende het boekjaar	220	251	14,09
„ „ „ nog loopend op het einde van het boekjaar	1) 33 214 829	37 327 029	12,38

De beide volgende staatjes geven een overzicht van de Actieven en Passieven der Boerenleenbanken in de jaren 1915 en 1916 zoowel de percentsgewijze samenstelling als de betrekkelijke toe- of afnemings van elk der samenstellende deelen.

22.

A C T I E V E N.

	In totaal.		In percenten.		Toe-, resp. afnemings sedert 1915 in percenten.
	1915	1916	1915	1916	
	935 instellingen.	997 instellingen.			
Effecten	f 2 428 152	f 5 745 769	2,72	4,69	137,12
Kantoormeubelen e. a. roerende goederen	190 579	180 221	0,21	0,15	— 5,44
Onroerende eigendommen	221 087	257 324	0,25	0,21	16,39
Hypotheken	344 582	345 972	0,39	0,28	0,40
Voorschotten tegen onderpand van effecten	31 816	64 433	0,04	0,05	102,52
Andere voorschotten	32 709 055	36 764 908	36,79	30,02	12,40
Gelden in loopende rekening met { de leden	12 879 263	17 805 614	14,49	14,54	33,25
de Centrale Bank	35 148 986	55 213 901	39,53	45,17	57,37
Andere deposito's, uitstaande renten, provisiën, enz.	519 744	757 763	0,58	0,62	45,80
Gelden in kas (coupons inbegrepen)	4 390 336	5 192 016	4,94	4,24	18,26
Tekort (verlies)	55 132	33 124	0,06	0,03	— 39,92
Totaal	f 88 913 732	f 122 461 045	100,—	100,—	37,73

23.

P A S S I E V E N.

Tegood der inleggers op het einde van het boekjaar	f 79 993 260	f 110 776 998	89,97	90,46	38,48
Bedrag der reserve (fonds)	1 494 564	1 925 919	1,68	1,57	28,86
Kapitaal verschuldigd in { met de leden	5 716 378	8 594 646	6,43	7,02	50,95
loopende rekening { met de Centrale Bank	1 615 483	995 874	1,82	0,81	— 38,35
Kapitaal opgenomen bij de Centrale Bank	—	—	—	—	—
„ „ „ „ derden	—	—	—	—	—
Overige crediteuren	94 047	167 608	0,10	0,14	78,22
Totaal	f 88 913 732	f 122 461 045	100,—	100,—	37,73

1) Zie noot 1) op bladz. 21.

Omtrent de wijze van belegging der gelden, zijn de gegevens van de Boerenleenbanken niet zoo ruim als van de gewone Spaarbanken, wat vermoedelijk verband houdt met de omstandigheid, dat de boekhouding der Boerenleenbanken zoo eenvoudig mogelijk aangelegd is en bij vele dier instellingen in de balans nog geen onderscheiding is gemaakt naar de verschillende groepen van effecten, waarin de waarden belegd zijn. Toch zijn de ontvangen inlichtingen reeds belangrijk genoeg, om ze hier te vermelden en tevens ruim genoeg om reeds vergelijkingen te trekken tusschen de beide jaren 1915 en 1916. Uit het hiervolgend overzicht blijkt, voor zoover de ingekomen formulieren hieromtrent inlichtingen gaven, hoe de gelden der Boerenleenbanken door deze belegd waren, welk aandeel elk der groepen van belegging in het geheel had en de toe-, resp. afneming van een en ander van 1915 op 1916.

24. Aard der beleggingen.	In totaal.		In percenten.		Toe-, respect. afneming sedert 1915 in percenten.
	1915.	1916.	1915.	1916.	
	938 instellingen.	995 instellingen.			
Staatsschuld ten laste van Nederland	f 51 146	f 444 631	0,06	0,38	769,34
„ „ „ „ andere landen	5 935	93 636	0,01	0,08	1 561,94
Schuldbrieven ten laste van (in Nederland	801 664	1 371 224	0,95	1,19	71,05
publiekrechtelijke lichamen { „ andere landen	4 030	15 207	0,01	0,01	277,34
Aandeelen:					
binnenlandsche	391 328	551 168	0,47	0,47	40,85
buitenlandsche	6 140	12 876	0,01	0,01	109,71
Obligatiën en pandbrieven:					
binnenlandsche	870 349	2 859 158	1,04	2,45	228,52
buitenlandsche	71 767	49 925	0,08	0,04	— 30,43
Hypotheken	344 582	345 972	0,41	0,30	0,40
Prolongatiën	31 816	64 433	0,04	0,06	102,52
Belegging van anderen aard.	81 127 365	110 505 338	96,66	94,79	36,21
Onroerende goederen	221 087	257 324	0,26	0,22	16,89
Totaal	f 83 927 204	f 116 575 892	100,—	100,—	38,90

Wat de gekweekte rente betreft, bleek het bij de eenvoudige wijze van boekhouding, door de Boerenleenbanken gevoerd, niet doenlijk deze naar dezelfde groepen, ook voor effecten, te verdeelen; voor de hoofdgroepen van beleggingswijzen geeft tabel 25 intusschen een overzicht:

25. Bedrag der renten gekweekt uit:	In totaal.		In percenten.		Toeneming sedert 1915 in percenten.
	1915.	1916.	1915.	1916.	
	934 instellingen.	995 instellingen			
Effecten	f 75 646	f 118 062	2,61	3,02	53,43
Hypotheken	11 894	12 747	0,41	0,33	7,17
Prolongatie	—	—	—	—	—
Voorschotten	1 610 305	1 653 275	55,64	43,04	2,67
Anderen hoofde	1 193 036	2 055 488	41,22	53,51	72,29
Huren van onroerende goederen	3 401	3 730	0,12	0,10	9,67
Totaal	f 2 894 282	f 3 841 302	100,—	100,—	32,72

Voor de Winst- en Verliesrekening zijn voor 1916 van 996 banken gegevens ingekomen, tegen 938 in 1915. Uit den Verzamelstaat blijkt, dat de baten en lasten bij de voor de vergelijking tusschen beide jaren in aanmerking komende Boerenleenbanken en haar procentische samenstellingen zijn geweest als in de beide hiervolgende tabellen 26 en 27 aangetoond wordt:

26.	B A T E N.				
	In totaal.		In procenten.		Toe-, respect. afnemings sedert 1915 in procenten.
	1915.	1916	1915.	1916.	
938 instellingen.	996 instellingen.				
Renten van effecten, hypotheeken, enz.	f 2 895 675	f 3 840 786	94,29	92,30	32,64
Huren van onroerende goederen	3 401	3 730	0,11	0,09	9,67
Waardevermeerdering van effecten bij verkoop of balans.	202	54 556	0,01	1,31	26 907,92
Baten uit anderen hoofde	171 688	262 096	5,59	6,30	52,66
Totaal der baten	f 3 070 966	f 4 161 168	100,—	100,—	35,50

27.	L A S T E N.				
	In totaal.		In procenten.		Toeneming sedert 1915 in procenten.
	1915.	1916	1915.	1916.	
938 instellingen.	996 instellingen.				
Bedrag der aan spaarders toegekende rente	f 3 099 529	f 2 902 997	71,52	78,08	33,27
Renten van opgenomen kapitalen	298 620	271 490	10,17	7,30	— 9,09
Administratiekosten	212 391	224 480	7,24	6,04	5,69
Waardevermindering van effecten bij verkoop of balans .	76 599	7 141	2,61	0,19	— 90,68
Bedrag van het verlies op voorschotten wegens oninbaar- heid afgeschreven	221	251	0,01	0,01	13,57
Overige lasten	248 077	311 399	8,45	8,38	25,53
Totaal der lasten	f 2 935 437	f 3 717 758	100,—	100,—	26,65

Hoe de aantallen spaarboekjes, bij de Boerenleenbanken in omloop, aan het einde van het jaar, naar de grootte van het bedrag verdeeld waren, blijkt uit de volgende tabel, welke tevens doet zien de percentsgewijze verdeling dier boekjes naar de grootte van het tegoed en de toeneming der aantallen boekjes, in procenten, in elke groep sedert 1915.

28.	B O E K J E S .					
	Boekjes met een tegoed:	In totaal.		In procenten.		Toeneming sedert 1915 in procenten.
		1915.	1916.	1915.	1916.	
938 instellingen.		996 instellingen.				
Van beneden f 10,—	18 194	18 671	16,02	14,39	2,62	
van f 10,— tot beneden „ 100,—	29 462	32 491	25,93	25,04	10,28	
„ „ 100,— „ „ „ 1 000,—	45 989	51 174	40,48	39,45	11,27	
„ „ 1 000,— en hooger	19 956	27 394	17,57	21,12	37,27	
Totaal	113 601	129 730	100,—	100,—	14,20	

Ten slotte geeft tabel 29 een overzicht van de aantallen der verleende voorschotten, de verdeling dezer in procenten naar de grootte van het bedrag en de afneming sedert 1915.

29.	In totaal.		In procenten.		Toeneming sedert 1915 in procenten.
	1915.	1916.	—	—	
	952 instellingen.	1014 instellingen.			
Aantal leden op het einde van het boekjaar	97 040	106 507	—	—	9,76
Voorschotten verleend:	901 instellingen.	963 instellingen.	1915.	1916.	Toe-, respect. afneming sedert 1915 in procenten.
Beneden f 50,—	356	296	3,65	2,80	— 16,55
van f 50,— tot beneden „ 100,—	742	631	7,61	5,97	— 14,96
„ „ 100,— „ „ „ 200,—	1 555	1 254	15,93	11,86	— 19,36
„ „ 200,— „ „ „ 300,—	1 392	1 318	14,26	12,47	— 5,32
„ „ 300,— „ „ „ 500,—	1 492	1 560	15,36	14,76	4,07
„ „ 500,— „ „ „ 1000,—	1 714	2 041	17,56	19,30	19,08
„ „ 1000,— en hooger.	2 501	3 472	25,63	32,84	38,82
Totaal	9 759	10 572	100,—	100,—	8,33

III. SPAARKASSEN.

Voor den jaargang 1916 zijn evenals vorig jaar van 23 Spaarkassen gegevens ontvangen.

Niet ingekomen zijn de opgaven van de navolgende Spaarkas, die in 1915 wel meewerkte:
R. K. Spaarkas te Roosendaal, terwijl de Spaarkas v. d. Verg. Spaarkas te Franeker, die vorig jaar geen gegevens ingezonden had, dit jaar voor het eerst gegevens verstrekke.

Van de Spaarkas v. h. R. K. Jongenspatronaat te Lisse, die dit jaar voor het eerst in het Algemeen Register voorkomt, zijn geen opgaven ingekomen:

30.	Deelnemers en deelnemingen.	1915.	1916.	Toeneming sedert 1915 in procenten.
		22 instellingen.	22 instellingen	
Aantal deelnemers gedurende het boekjaar		3 043	3 507	15,25
„ stortingen „ „ „		35 576	39 932	12,24
Bedrag van het tegoed der inleggers aan het einde van het vorig boekjaar	f	355 062	f 414 036	16,61
„ der inlagen		174 517	276 532	58,48
„ „ rente en premien.		13 887	17 198	23,84
„ „ uitbetalingen (in geld).		127 442	176 530	38,52
„ „ „ (in nature).		1 990	2 407	20,95
„ van het tegoed der inleggers aan het einde van het boekjaar.		414 035	528 879	27,74

De staatjes 31 en 32 geven een overzicht van de Winst- en Verliesrekening betreffende de jaren 1915 en 1916. In 1916 werden voor deze rekening door 18 instellingen gegevens ingezonden, tegen 19 in 1915.

31.	B A T E N.	In totaal.		In percenten.		Toe-, respect. afneming sedert 1915 in percenten.
		1915.	1916.	1915.	1916.	
		18 instellingen	18 instellingen			
	Rente van belegde gelden	f 16 191	f 19 301	79,36	78,34	19,21
	Giften en bijdragen van anderen	661	807	3,24	3,27	22,09
	Inkomsten uit bezittingen	1 792	1 751	8,78	7,11	— 2,39
	Andere baten	1 758	2 778	8,62	11,28	58,02
	Totaal	f 20 402	f 24 637	100,—	100,—	20,76

32.	L A S T E N.	In totaal.		In percenten.		Toe-, respect. afneming sedert 1915 in percenten.
		1915.	1916.	1915.	1916.	
		18 instellingen.	18 instellingen.			
	Bedrag der aan inleggers toegekende rente en premie	f 18 842	f 17 051	80,32	77,60	23,18
	Administratiekosten	2 154	2 074	12,50	9,44	— 3,71
	Andere lasten	1 238	2 847	7,18	12,06	129,97
	Totaal	f 17 234	f 21 972	100,—	100,—	27,49

I V. H U L P B A N K E N.

Voor den jaargang 1916 zijn van 78 instellingen gegevens ingekomen, tegen 77 in 1915.

Van de volgende 2 Hulpbanken, die vorig jaar geen opgaven hadden ingezonden, zijn voor 1916 wel gegevens ingekomen:

Vereeniging „Armenzorg” te 's-Gravenhage;
Hulpbank v. d. Hanze te Krommenie.

De Volksbank te *Murmerwoude* (gemeente Dantumadeel) die vorig jaar opgaven ingezonden had, heeft dit jaar geen gegevens verschaft.

Het volgende staatje geeft een overzicht van de aantallen voorschotten :

33. Aantal voorschotten.	1915.		1916.		Toe-, respect. afaeming sedert 1915 in procenten.
	63 instellingen.		63 instellingen.		
Gevraagd	7 445		7 082		— 4,88
Geweigerd.	758		652		— 13,98
Verleend	6 687		6 430		— 3,84
In den aanvang van het jaar nog loopend	10 710		1) 10 009		— 6,55
Gedurende het jaar geheel afgelost of afgeschreven.	7 359		7 398		0,53
Op het einde van het jaar nog loopend	1) 10 088		9 041		— 9,93

Tabel 34 geeft een overzicht van de bedragen der voorschotten, alle berekend zonder rente.

34. Bedrag der Voorschotten.	1915.		1916.		Toe-, respect. afnemng sedert 1915 in procenten.
	76 instellingen.		76 instellingen.		
In het begin van het jaar nog loopend	f 2 935 290		1) f 2 783 150		— 5,18
Gedurende het jaar verleend	1 688 598		1 822 108		7,91
Door leeners terugbetaald	1 807 202		1 896 817		4,96
„ borgen „	31 901		20 169		— 36,78
Afgeschreven wegens oninbaarheid.	1 086		1 008		— 7,18
Op het einde van het jaar nog verschuldigd	1) 2 783 697		2 687 263		— 3,46

Door het volgende staatje wordt aangeduid, hoeveel van het op voorschotten, afgeschreven bedrag per f 1 000,— door leeners en borgen is terugbetaald en hoeveel als oninbaar op de voorschotten afgeschreven is, met de verhoudingsgetallen dier bedragen in de beide jaren.

35.	1915.	1916.	Toe-, respect. afnemng sedert 1915 in procenten.
Door leeners is terugbetaald	f 982,07	f 988,96	0,70
„ borgen „ „	17,34	10,51	— 39,39
Wegens oninbaarheid is afgeschreven.	0,59	0,53	— 10,17

Niet door alle Hulpbanken zijn voor de Kapitaalrekening en die van Winst en Verlies gegevens verstrekt: in 1915 resp. door 58 en 56, in 1916 resp. door 55 en 50 instellingen.

De beide volgende staatjes geven een blik op de Actieven en Passieven der Hulpbanken op het einde van het jaar.

36. ACTIEVEN.	In totaal.		In procenten.		Toe-, respect. afnemng sedert 1915 in procenten.
	1915.	1916.	1915.	1916.	
	53 instellingen	53 instellingen			
Door deelnemers verschuldigd (zonder rente) . . .	f 1 971 247	f 1 930 332	77,82	74,29	— 2,08
Onroerende eigendommen	65 244	65 259	2,58	2,51	0,02
Gelden in kas	71 578	83 925	2,83	3,23	17,25
Effecten en andere waarden	263 220	331 377	10,39	12,75	25,89
Overige debiteuren.	101 666	187 690	3,38	7,22	16,10
Totaal	f 2 532 955	f 2 598 583	100,—	100,—	2,59

1) Het verschil tusschen deze beide getallen vindt zijn oorsprong in fouten, die in vorige opgaven van de Hulpbanken ontvagen, voorkwamen en, hoewel verbetering voor den betreffenden jaargang, ondanks met de besturen der instellingen gevoerde correspondentie, onmogelijk bleek, thans hersteld zijn.

37. PASSIEVEN.	In totaal.		In procenten.		Toe-, respect. afnemingsedert 1915 in procenten.
	1915.	1916.	1915.	1916.	
Aan aandeelhouders verschuldigd	f 853 668	f 847 114	33,70	32,60	— 0,77
Eigen kapitaal of reserve	339 634	430 596	15,38	16,57	10,51
Kapitaal bij derden opgenomen	1 191 807	1 201 324	47,05	46,33	0,80
Overige crediteuren	97 844	119 549	3,87	4,60	22,18
Totaal	f 2 532 953	f 2 598 583	100,—	100,—	2,59

Tabellen 38 en 39 geven een overzicht van de Baten en Lasten, volgens de Winst- en Verliesrekening.

38. B A T E N.	In totaal.		In procenten.		Toe-, respect. afnemingsedert 1915 in procenten.
	1915.	1916.	1915.	1916.	
	47 instellingen.	47 instellingen.			
Renten van voorschotten	f 117 029	f 115 942	84,45	85,24	— 0,93
Boeten	262	231	0,19	0,17	— 11,83
Inkomsten van bezittingen	13 554	11 804	9,78	8,68	— 12,91
Giften en bijdragen	3 905	4 300	2,82	3,16	10,12
Baten uit anderen hoofde	3 823	3 743	2,76	2,75	— 2,09
Totaal	f 138 573	f 136 020	100,—	100,—	— 1,84

39. L A S T E N.	In totaal.		In procenten.		Toe-, respect. afnemingsedert 1915 in procenten.
	1915.	1916.	1915.	1916.	
Renten van opgenomen kapitaal	f 65 334	f 58 978	56,62	61,17	— 9,73
Restitutie van rente en premie	1 273	1 387	1,10	1,44	8,96
Administratiekosten	32 379	31 038	28,06	32,19	— 4,14
Afschrijving wegens oninbaarheid	769	1 133	0,67	1,18	47,33
Andere lasten	15 640	3 879	13,55	4,02	— 75,20
Totaal	f 115 395	f 96 415	100,—	100,—	— 16,45

Voorts blijken uit de Kapitaal- en de Winst- en Verliesrekening de volgende Passieven :

40. PASSIEVEN.	1915.	1916.	Toe-, resp. afnemingsedert 1915 in procenten.
Kapitaal aan de banken toebehoorend	f 389 634	f 430 596	10,51
Bedrag der winst	23 178	39 806	71,74
Waarvan uitgekeerd of nog uit te keeren aan aandeelhouders	14 055	13 991	— 0,46
Netto bedrag der winst	9 123	25 815	182,97
" " " " in procenten	3,61	5,99	65,93

De in 1915 en 1916 verleende voorschotten waren naar de grootte der bedragen als volgt verdeeld:

41. Voorschotten in bedragen.	In totaal.		In percenten.		Toe-, respect. afneming sedert 1915 in percenten.
	1915.	1916.	1915.	1916.	
	63 instellingen	63 instellingen.			
Beneden f 25,—	484	502	7,85	8,56	3,72
Van f 25,— tot beneden f 100,—	2 205	1 873	35,76	31,94	— 15,06
„ „ 100,— „ „ 200,—	1 487	1 442	24,11	24,59	— 3,03
„ „ 200,— „ „ 300,—	686	714	11,12	12,18	4,08
„ „ 300,— „ „ 500,—	637	626	10,33	10,68	— 1,73
„ „ 500,— „ „ 1000,—	367	366	5,95	6,24	— 0,27
„ „ 1000,— en hooger	301	341	4,83	5,81	13,29
Totaal	6 167	5 864	100,—	100,—	— 4,91

V. BANKEN VAN LEENING.

Voor den jaargang 1916 zijn, evenals voor den vorigen jaargang, van 17 instellingen gegevens ingekomen.

De Bank van Leening te Bolsward is opgeheven, terwijl de opgerichte Bank van Leening te Utrecht die dit jaar voor het eerst in het Algemeen Register voorkomt opgaven ingezonden heeft.

Dit onderdeel der Statistiek bepaalt zich overigens, wegens de onmogelijkheid om van de particuliere leenbanken de noodige gegevens te verkrijgen, evenals in vorige jaren, tot de gemeentelijke banken van leening, zoowel die in eigen beheer als de verpachte.

Het hier volgende staatje geeft een overzicht van de aantallen panden.

42. Aantallen panden.	1915.	1916.	Toe-, respect. afneming sedert 1915 in percenten.
	16 instellingen.	17 instellingen.	
Aan het begin van het jaar nog aanwezig	415 806	376 538	— 9,44
Gedurende het jaar beleend	2 161 055	2 156 886	— 0,19
Binnen 8 dagen gelost	1 128 347	1 142 900	1,29
Na langeren tijd	1 004 834	983 377	— 2,14
Verkocht	67 142	60 321	— 10,16
Aan het einde van het jaar nog aanwezig	376 538	346 826	— 7,89

Tabel 43 geeft een overzicht van de bedragen der Beleenersrekening.

43. Bedragen der beleeningen.	1915.	1916.	Toe-, respect. afneming sedert 1915 in percenten.
	16 instellingen.	17 instellingen.	
Bij het begin van het jaar op de panden nog verschuldigd (zonder rente)	f 2 545 322	f 2 363 703	— 7,14
Gedurende het jaar op de panden voorgesloten	8 928 919	9 486 169	6,24
Bedrag der aflossingen (zonder rente)	8 833 609	9 381 915	6,21
„ „ voorschotten op gedurende het jaar verkochte panden	276 929	233 964	— 15,51
Op het einde van het jaar nog op de panden verschuldigd (zonder rente)	2 363 703	2 233 993	— 5,49

De beide volgende staatjes geven een overzicht van de Actieven en Passieven op het einde van het boekjaar, volgens de Kapitaalrekening, in totaal en in procenten.

44. A C T I E V E N.	In totaal.		In procenten.		Toe-, respect. afneming sedert 1915 in procenten.
	1915.	1916.	1915.	1916.	
	16 instellingen.	17 instellingen.			
Bedrag van het aan het einde van het jaar op de panden nog verschuldigde	f 2 363 703	f 2 233 993	69,19	66,22	— 5,49
Onroerende eigendommen	540 515	530 045	15,82	15,71	— 1,94
Gelden in kas	197 501	259 538	5,78	7,70	31,41
Effecten en andere waarden	39 023	50 672	1,15	1,50	29,85
Overige debiteuren	275 408	299 322	8,06	8,87	8,68
Totaal	f 3 416 150	f 3 373 570	100,—	100,—	— 1,25

45. P A S S I E V E N.	In totaal.		In procenten.		Toe-, respect. afneming sedert 1915 in procenten.
	1915.	1916.	1915.	1916.	
	Eigen kapitaal der banken	f 1 347 028			
Kapitaal bij derden opgenomen	1 823 035	1 772 910	53,36	52,55	— 2,75
Saldo der beschikbare overschotten	40 353	60 469	1,18	1,79	49,85
Overige crediteuren	205 134	191 628	6,02	5,68	— 6,58
Totaal	f 3 416 150	f 3 373 570	100,—	100,—	— 1,25

Tabellen 46 en 47 geven een blik op de Baten en Lasten, volgens de Winst- en Verliesrekening.

46. B A T E N.	In totaal.		In procenten.		Toe-, respect. afneming sedert 1915 in procenten.
	1915.	1916.	1915.	1916.	
	16 instellingen.	17 instellingen.			
Renten van panden	f 850 207	f 824 321	68,39	67,18	— 7,39
Opgelden en terugbetaalde waarborgrechten	21 468	19 212	4,19	3,98	— 10,51
Aan de banken vervallen overschotten	17 590	16 125	3,44	3,34	— 8,33
Inkomsten van bezittingen	11 043	10 131	2,16	2,10	— 8,26
Terugontvangen van administratiekosten	18 602	16 041	3,63	3,32	— 13,77
Andere baten	93 136	96 920	18,19	20,08	4,06
Totaal	f 512 046	f 482 750	100,—	100,—	— 5,72

47. L A S T E N.	In totaal.		In procenten.		Toe-, respect. afnemingsedert 1915 in procenten.
	1915.	1916.	1915.	1916.	
Renten van kapitalen	f 99 008	f 91 591	16,91	15,86	— 7,49
Administratiekosten	352 770	362 710	60,24	62,80	2,82
Betaalde waarborgrechten	3 436	2 504	0,58	0,44	— 27,12
Tekorten na verkooping	3 977	4 510	0,68	0,78	13,40
Vergoeding op vermiste of beschadigde panden	976	2 097	0,17	0,36	114,86
Andere lasten	125 432	114 118	21,42	19,76	— 9,02
Totaal	f 585 599	f 577 530	100,—	100,—	— 1,38

Wat de Verkoopingenrekening aangaat, zij hier opgemerkt dat in dezen jaargang wederom evenals in den voorgaanden, sedert 1899, niet alleen opgenomen zijn de verkooping van panden, wier opbrengst een tekort of een overschot lieten, maar ook de verkooping van panden, welke opbrengst het voorschot met rente en onkosten juist dekten en die dus noch een overschot, noch een tekort lieten.

Het hier volgende staatje geeft een overzicht van de verkooping:

48. VERKOOPINGEN.	Panden welke verkoop een overschot lieten.			Panden welke verkoop een tekort lieten.			Panden welke verkoop noch een tekort, noch een overschot lieten.		
	1915.	1916.	Toe-, respect. afnemingsedert 1915 in procenten.	1915.	1916.	Afnemingsedert 1915 in procenten.	1915.	1916.	Afnemingsedert 1915 in procenten.
	15 instellingen.	15 instellingen.							
Bedrag der verleende voorschotten	f 208 290	f 180 756	— 13,22	f 29 143	f 9 039	— 68,98	f 40 349	f 14 672	— 63,64
Bedrag der verschuldigde rente	20 419	16 922	— 17,13	3 288	881	— 73,21	3 779	1 263	— 66,58
Betaalde waarborgrechten e. a. uitgaven bij den verkoop	5 021	4 571	— 8,96	491	147	— 70,06	765	331	— 56,78
Ten bate der banken komende opgeldden	6 000	13 589	125,65	1 151	277	— 75,93	2 381	834	— 64,97
Opbrengst van den verkoop	297 618	283 032	— 4,90	26 791	7 818	— 70,82	44 415	16 032	— 63,90
Door koopers betaalde opgeldden en waar- borgrechten	9 576	16 814	75,58	1 501	396	— 73,62	2 859	1 069	— 62,61
Andere ontvangsten bij den verkoop	165	183	10,91	1	—	—	—	—	—
Bedrag der beschikbare overschotten	67 629	84 240	24,56	—	—	—	—	—	—
Bedrag der tekorten	—	—	—	5 780	2 131	— 63,13	—	—	—

Tabel 49 geeft een overzicht van de bedragen, voorgeschoten op de panden, die in de jaren 1915 en 1916 verkocht werden, en van de opbrengst dier verkochte panden.

49. Gedurende het jaar verkochte panden	Bedrag der op de panden verleende voorschotten.			Opbrengst der panden.		
	1915.	1916.	Afneming sedert 1915 in procenten.	1915.	1916.	Afneming sedert 1915 in procenten.
Van welke opbrengst een deel voor de leeners beschikbaar bleef	f 208 290	f 180 756	— 13,22	f 297 618	f 283 032	— 4,90
Welke opbrengst niet voldoende is geweest om de schuld der leeners te delgen	29 143	9 039	— 68,98	26 791	7 818	— 70,82
Welke opbrengst voldoende is geweest om de schuld der leeners te delgen, doch geen beschikbaar overschot liet.	40 349	14 672	— 63,64	44 415	16 032	— 63,90
Totaal	f 277 782	f 204 467	— 26,39	f 368 824	f 306 882	— 16,79

Ten slotte geeft onderstaand tabelletje een overzicht van de Overschottenrekening.

50. Overschottenrekening.	1915.	1916.	Toe-, respect. afneming sedert 1915 in procenten.
	16 instellingen.	16 instellingen.	
Saldo der beschikbare overschotten aan het begin van het jaar .	f 31 149	f 40 353	29,55
Bedrag der beschikbare overschotten na gedurende het jaar gehouden verkooping.	67 628	94 256	39,37
In den loop van het jaar uitbetaalde beschikbare overschotten .	40 834	58 015	42,08
In den loop van het jaar bij de bank vervallen overschotten. .	17 590	16 125	— 8,33
Saldo der beschikbare overschotten aan het einde van het jaar .	40 353	60 469	49,85

Publications du Bureau Central de Statistique des Pays-Bas.

(En vente chez BELINFANTE FRÈRES, la Haye.)

Annuaire Statistique du Royaume des Pays-Bas :	
Le Royaume en Europe 1898, 1899 (épuisés), 1900—1912; par année	/f 1,25
1913—1915; par année	" 1,50
1916 et 1917; par année	" 2,50
Les Colonies 1897—1912; par année	" 0,75
1913 et 1914; par année	" 0,90
1915 et 1916; par année	" 1,—
Bulletin semestriel comprenant des chiffres mensuels et autres renseignements périodiques, concer- nant les Pays-Bas et les Colonies. Nouvelle série	
Nos. 1—29 à	" 0,30
Id. Nos. 30—32 à	" 0,35
Id. N ^o . 33 1 ^{re} livr.	" 0,80
Id. N ^o . 33 2 ^{me} livr.	" 0,40
Appendices au bulletin mensuel :	
à N ^o . 2. Natalité et mortalité infantine selon le degré d'aisance dans la ville de Rotterdam.	
à N ^o . 4. Natalité et mortalité infantine selon le degré d'aisance dans quelques villes et un nombre de communes rurales dans les Pays- Bas (communes rurales et résultats généraux).	
Revue du Bureau Central de Statistique, 1ère livrai- son avec supplément, comprenant un aperçu des grèves et lock-outs en 1901 (1902); 2 ^{me} livr. (1903); par livr.	
	" 0,25
3/4 ^{me} livr. avec supplément, comprenant un aperçu des grèves et lock-outs en 1902 (1903); par livraison	" 0,40
5 ^{me} et 6 ^{me} livr. (1903); 7 ^{me} , 8 ^{me} , 9 ^{me} et 10 ^{me} livr. (1904); 11 ^{me} , 12 ^{me} et 13 ^{me} livr. (1905); 14 ^{me} , 15 ^{me} et 16 ^{me} livr. (1906); par livr.	" 0,25
Supplément de la 7 ^{me} livr., comprenant un aperçu des grèves et lock-outs en 1903.	" 0,10
Supplément de la 8 ^{me} livr., comprenant une statistique du jugement des contraventions aux lois sur le travail et la sécurité des ouvriers en 1903	" 0,10
Revue mensuelle du Bureau Central de Statistique, 1 ^{ère} année (1906) livr. 1—5; par livr.	
	" 0,10
Supplément de la 2 ^{me} livr., comprenant le bulletin des salaires et de la durée du travail pendant le 1 ^{er} semestre 1906.	" 0,10
2 ^{me} année (1907) livr. 1—12; 3 ^{me} année (1908) livr. 1—12; 4 ^{me} année (1909) livr. 1—12 (avec suppl. de la 4 ^{me} livr., comprenant un aperçu des salaires et des heures du travail des char- pentiers); 5 ^{me} année (1910) livr. 1—12 (avec supplément de la 7 ^{me} livr., comprenant un aperçu des salaires et des heures du travail des maçons et aides-maçons); 6 ^{me} année (1911) livr. 1—12 (avec suppl. de la 7 ^{me} livr., com- prenant un aperçu des salaires et des heures du travail des peintres, stucateurs et blan- chisseurs dans le bâtiment); 7 ^{me} année (1912) livr. 1—12; 8 ^{me} année (1913) livr. 1—12; 9 ^{me} année (1914) livr. 1—12; 10 ^{me} année (1915) livr. 1—12; 11 ^{me} année (1916) livr. 1—12; 12 ^{me} année (1917) livr. 1—12; par livr.	" 0,10
13 ^{me} année (1918) livr. 1—6; par livr.	" 0,50
livr. 7—12; par livr.	" 0,10
14 ^{me} année (1919) livr. 1—4; par livr.	" 0,10
Supplément de la 9 ^{me} livr. (1907), 10 ^{me} livr. (1908) et (1909), 11 ^{me} livr. (1910), 12 ^{me} livr. (1911 et 1912), comprenant le bulletin des salaires et de la durée du travail resp. pendant les années 1906—1911; par livr.	" 0,10
Supplément de la 1 ^{re} livr. (1915), comprenant	

un aperçu des salaires minima des ouvriers adultes et du maximum de la durée du travail dans les travaux publics mis en adjudication par les municipalités et par les gouverne- ments provinciaux.	/f 0,10
Bulletin mensuel du commerce des Pays-Bas avec les pays étrangers (1917, 1918); par livr.	" 0,60
Par année.	" 7,20
Statistique des entrées et des sorties par mer et par les rivières en 1916—1918; par année.	" 0,75

DONNÉES DE LA STATISTIQUE DES PAYS-BAS.

(Nouvelle-Série.)

Aperçu sur la Hollande par M. D'ALPHONSE (Quelques chapitres de l')	" 3,50
Histoire de la Statistique dans le Royaume des Pays-Bas (épuisée)	" 2,50
Statistique de la population.	
Résultats du huitième recensement général de la population du Royaume des Pays-Bas au 31 décembre 1899 (à l'exception du dénom- brement professionnel et de la Statistique des habitations). Vol. 1—12, chaque volume	" 1,—
Idem du neuvième recensement au 31 déc. 1909, Vol. I—III, chaque volume	" 1,—
Annexe du premier volume. Densité de la popula- tion des communes, des provinces et du Royaume et liste alphabétique des villages, hameaux, subdivisions des communes, etc., avec indication des communes et provinces auxquelles ils appartiennent.	" 0,50
Annexe du second volume. Tables des taux de mortalité déduites de la période 1900—1909 par Dr. A. J. v. PESCH	" 0,75
Annexe du troisième volume. Rapport en pour- cents de la population totale des personnes appartenant aux cultes principaux pour chaque commune des Pays-Bas (avec 5 cartogrammes et un tableau graphique)	" 1,50
Résultats du dénombrement des professions dans le Royaume des Pays-Bas, fait au 31 décembre 1899, Vol. 1—12, chaque volume	" 1,—
Idem au 31 décembre 1909, Vol. I, Vol. II, 1 ^{ère} livr. (avec suite) et 2 ^{me} livr.; Vol. III, chaque volume	" 1,—
Introduction des résultats du huitième recense- ment général de la population du Royaume des Pays-Bas au 31 déc. 1899 et du dénombrement des professions et des demeures habitées.	
Livraison I. Résultats du dénombrement de la population proprement dit.	" 1,—
Livraison II. Résultats du dénombrement des professions et des demeures habitées	" 1,—
Idem du neuvième recensement au 31 déc. 1909	" 1,—
Statistique du mouvement de la population des Pays-Bas 1900—1912, (1904 épuisée), par année.	" 0,40
1913—1915; par année	" 0,50
1916 et 1917; par année	" 1,75
Statistique de la mortalité d'après l'âge et les causes de décès 1901—1912, (1910 épuisée); par année.	" 0,75
1913—1915; par année	" 0,90
1916 et 1917; par année	" 4,30
Statistique de la mortalité (hommes) d'après la profession, l'âge et les causes de décès pendant les années 1896—1900 et 1896—1903; par livr.	" 0,50

Idem pendant les années 1908—1911	fl 1,75	Statistique de l'enseignement obligatoire.	
Statistique de la mortalité d'après l'âge et les causes de décès. Supplément concernant les 24 principales communes 1901—1904.	„ 0,50	Statistique de la fréquentation et des absences de l'école primaire 1902 et le 15 janvier 1903, 1903 et le 15 janvier 1904, 1905 et le 15 janvier 1905; par année.	fl 1,—
Statistique des bibliothèques.		Statistique des salaires.	
Statistique des bibliothèques publiques et des bibliothèques populaires 1908.	„ 0,25	Aperçu des salaires et des heures du travail aux travaux de l'Etat en 1899, 1902, 1903, 1905 et 1908; par année.	„ 0,75
Statistique des faillites.		Aperçu des salaires et de la durée du travail dans les travaux exécutés par adjudication pour le compte de l'Etat en 1913 (suite de l'aperçu des salaires et des heures du travail aux travaux de l'Etat)	„ 0,25
Statistique des faillites dans les Pays-Bas 1902—1912; par année.	„ 0,50	Statistique des salaires des ouvriers, assurés selon la loi sur les accidents du travail, dans la province de Geldre, 1904.	„ 0,25
1913 et 1914; par année.	„ 0,60	dans l'industrie textile, pendant 1908.	„ 0,10
1915 (avec la statistique des sursis à cause de la crise pour les années 1916 et 1917)	„ 1,—	Statistique des salaires et de la durée du travail des ouvriers assurés selon la loi sur les accidents du travail, dans l'industrie des métaux, pendant 1910.	„ 0,30
Statistique financière.		dans l'industrie du papier, pendant 1911.	„ 0,15
Statistique des voies et moyens du Royaume des Pays-Bas en Europe 1903, 1904, 1905/1906, 1907—1912; chaque volume.	„ 1,—	dans les imprimeries, typographiques et lithographiques, pendant le premier semestre de 1914.	„ 2,50
1913—1915; chaque volume.	„ 1,25	dans les huileries pendant le premier semestre de 1914.	„ 0,90
1916.	„ 4,75	Statistique des prix.	
Statistique des finances des communes 1896—1899; 1900—1911 (comprenant aussi une statistique des finances des provinces); par année 1912—1914; par année.	„ 0,75	Prix moyens des céréales au marché d'Arnhem de 1544—1901.	„ 0,50
1912—1914; par année.	„ 0,90	Prix des céréales au marché de Middelbourg, fermages de terres, et contribution annuelle pour l'entretien des digues et autres travaux, dans le polder Waleheren (en Zélande) de 1801—1900.	„ 0,50
1915.	„ 4,50	Statistique de l'assistance publique.	
Statistique des institutions de prévoyance dans les Pays-Bas 1898—1906, 1907/1908, 1908/1909, 1909/1910, 1910/1911, 1911/1912; par année.	„ 1,25	Statistique de l'assistance publique 1902—1905; par année.	„ 1,—
1912/1913, 1913/1914 et 1914/1915; par année.	„ 0,50	1906—1909, 1911 et 1912; par année.	„ 0,25
1915/1916 1916/1917; par année.	„ 0,70	1910.	„ 0,50
Statistique des hypothèques pour les années 1901—1907 et 1908—1912; chaque volume.	„ 0,50	1913.	„ 0,35
1913—1917.	„ 2,70	1914.	„ 0,75
Statistique judiciaire et pénitentiaire.		1915.	„ 3,60
Statistique judiciaire du Royaume des Pays-Bas 1900—1910; par année.	„ 1,—	1916.	„ 1,—
1911—1915 (totalisation de 5 ans).	„ 3,—	Statistique des syndicats-ouvriers.	
1916.	„ 1,—	Statistique des syndicats-ouvriers dans les Pays-Bas, Vol. I (1907); Vol. II (1905) (épuisée); chaque volume.	„ 1,—
Statistique criminelle du Royaume des Pays-Bas 1900—1904; par année.	„ 2,—	1907—1909; 1 ^{er} janvier 1910, 1911, 1912, 1913; chaque volume.	„ 0,10
1905—1912; par année.	„ 1,50	1 ^{er} janvier 1914, 1915, 1916 et 1917; chaque volume.	„ 0,15
1913 et 1914; par année.	„ 0,75	1 ^{er} janvier 1918.	„ 0,60
1915.	„ 1,—	Statistique des grèves et lock-outs.	
Etudes d'étiologie criminelle; N ^o 1. Les attentats aux moeurs; N ^o 2. La délinquance sénile; p. livr.	„ 0,25	Statistique des grèves et lock-outs en 1904, 1905 (épuisée); par année.	„ 0,10
Statistique pénitentiaire 1900—1912; par année 1913.	„ 1,—	1906—1912; par année.	„ 0,25
1914.	„ 1,20	1913.	„ 0,30
1915 et 1916; par année.	„ 0,60	1914 et 1915; par année.	„ 0,15
Statistique du jugement des contraventions des lois sur le travail et la sécurité des ouvriers en 1904—1912; par année.	„ 1,—	1916 et 1915; par année.	„ 1,25
(Pour l'année 1903 voir le supplément de la 8 ^{me} livr. de la Revue du Bureau.)	„ 0,10	(Pour les années 1901, 1902 et 1903 voir les suppléments de la Revue du Bureau.)	
Statistique du jugement des contraventions à la loi sur le travail, à la loi sur la sécurité des ouvriers et à la loi sur le travail des tailleurs de pierres en 1913.	„ 0,15	Statistique des demeures habitées.	
Statistique des écoles de correction et des établissements d'éducation de l'Etat 1906—1912; par année.	„ 0,50	Résultats de la statistique des demeures habitées au 31 décembre 1899.	„ 1,—
Statistique de l'application des lois pour la protection de l'enfant; 1912.	„ 0,75	Id. au 31 décembre 1909.	„ 1,—
idem 1913 et 1914.	„ 0,90	Statistique médicale.	
idem 1915.	„ 1,20	Statistique médicale de l'armée des Indes orientales néerlandaises, 1912, 1913; par année.	„ 0,50
Statistique des électeurs et des élections.		1914 et 1915; par année.	„ 1,75
Statistique des électeurs 1901, 1902—1914 (avec supplément de la statistique des élections); par année.	„ 0,30	Supplément à la Statistique médicale de l'armée Indo-néerlandaise pendant les années 1912/1913, 1914, 1915; par année.	„ 0,20
idem 1915 et 1916; par année.	„ 0,40		
idem 1917 et 1918; par année.	„ 1,—		
Statistique des élections 1901, tome I, 1904, 1907, 1910 et 1913; par année.	„ 0,30		
Statistique des élections 1901, tome II, 1905 et 1909; par année.	„ 0,25		

Uitgaven van het Centraal Bureau voor de Statistiek,

bij de Naaml. Venn. Boekhandel, voorh. GEBR. BELINFANTE, te 's-Gravenhage, verkrijgbaar gesteld.

Jaarcijfers voor het Koninkrijk der Nederlanden:

Het Rijk in Europa 1898, 1899 (beide uitverkocht), 1900—1912; per jaargang	f 1.25
over 1913—1915; per jaargang	" 1.50
over 1916 en 1917;	" 2.50
Koloniën 1897—1912; per jaargang	" 0.75
over 1913 en 1914; per jaargang	" 0.90
over 1915 en 1916; per jaargang	" 1.—

Maandcijfers en andere periodieke opgaven betreffende Nederland en de Koloniën. Nieuwe volgrees, Nos. 1—29; per nummer

idem Nos. 30—32 per No.	" 0.35
idem No. 33 1e afl.	" 0.80
idem No. 33 2e afl.	" 0.40

Aanhangsels bij de Maandcijfers:

Bij No. 2. Uitkomsten van een onderzoek naar het verband tusschen welstand, nataliteit en kindersterfte (*Gemeente Rotterdam*).

Bij No. 4. Uitkomsten van een onderzoek naar het verband tusschen welstand, nataliteit en kindersterfte (plattelandsgemeenten en resumptie van het geheele onderzoek).

Tijdschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek, 1e afl. met bijv., bevattende een overzicht der werkstakingen en uitsluitingen in 1901 (1902); 2e afl. (1903); per afl.

3/4e afl. met bijvoegsel, bevattende een overzicht der werkstakingen en uitsluitingen in 1902 (1903); per aflevering	" 0.40

5e en 6e afl. (1903); 7e, 8e, 9e en 10e afl. (1904); 11e, 12e en 13e afl. (1905); 14e, 15e en 16e afl. (1906); per afl.	" 0.25

Bijvoegsel van de 7e afl., bevattende een overzicht der werkstakingen en uitsluitingen in 1903	" 0.10

Bijvoegsel van de 8e afl., bevattende een statistiek van de berechting der overtredingen van de Arbeids- en Veiligheidswetten in 1903.	" 0.10

Maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek, 1e jaarg. (1906) aflevering 1—5; per afl.

Bijvoegsel van de 2e afl., bevattende gegevens betreffende loon en arbeidsduur gedurende het 1e halfjaar 1906	" 0.10

2e jaarg. (1907) afl. 1—12; 3e jaarg. (1908) afl. 1—12; 4e jaarg. (1909) afl. 1—12, (met bijvoegsel van de 4e afl., bevattende een overzicht betreffende de loonen en den arbeidsduur van timmerlieden); 5e jaarg. (1910) afl. 1—12 (met bijvoegsel van de 7e afl., bevattende een overzicht betreffende de loonen en den arbeidsduur van metselaars en opperlieden); 6e jaargang (1911), afl. 1—12 (met bijvoegsel van de 7e afl., bevattende een overzicht betreffende de loonen en den arbeidsduur van schilders, stucadoors en witters in de bouwbedrijven); 7e jaarg. (1912), afl. 1—12; 8e jaarg. (1913), afl. 1—12; 9e jaarg. (1914), afl. 1—12; 10e jaarg. (1915), afl. 1—12; 11e Jaarg. (1916), afl. 1—12; 12e jaarg. (1917), afl. 1—12; per aflevering	" 0.10

13e jaarg. (1918) afl. 1—6; per aflevering	" 0.50
Idem afl. 7—12; per aflevering	" 0.10
14e jaargang (1919) afl. 1—4	" 0.10

Bijvoegsel van de 9e afl. (1907), 10e afl. (1908 en 1909), 11e afl. (1910), 12e afl. (1911 en 1912), bevattende gegevens betreffende loon en arbeidsduur resp. gedurende de jaren 1906—1911; per aflevering	" 0.10

Bijv. van de 1e afl. (1915), bev. een overzicht van de minimumloonen der volwassen bekwame	

werkloden en van den maximum-arbeidsduur volgens de bepalingen in de bestekken van gemeente- en provinciale werken	f 0.10
Maandstatistiek van den in- en uitvoer en van het entrepôt-verkeer der meest belangrijke handelsartikelen 1917, 1918; per aflevering	" 0.60
idem per jaargang	" 7.20
Statistiek van de in- en uitklaringen van zee- en rivierschepen, over 1916—1918; per jaargang.	" 0.75

BIJDRAGEN TOT DE STATISTIEK VAN NEDERLAND.

(Nieuwe volgrees).

Aperçu sur la Hollande par M. D'ALPHONSE (Benige hoofdstukken uit het)	f 3.50
Geschiedenis van de Statistiek in het Koninkrijk der Nederlanden (Uitverkocht)	" 2.50

Bevolkingsstatistiek.

Uitkomsten der achtste algemeene tienjaarlijkse volkstelling in het Koninkrijk der Nederlanden, gehouden op den 31 ^{en} Dec. 1899 (met uitzondering van die der beroepstelling en der woningstatistiek), Deel 1—12; per deel	" 1.—
Idem der 9e volkstelling, gehouden op 31 Dec. 1909. Deel I—III; per deel.	" 1.—

Aanhangsel tot deel I. Berekening van de bevolkingsdichtheid der gemeenten, provinciën en van het Rijk en alphabetische lijst van dorpen, gehuchten, buurtschappen en wijken, met vermelding der gemeenten en provinciën, waartoe zij behooren.	" 0.50

Aanhangsel tot deel II. Sterftetafels voor Nederland, afgeleid uit de periode 1900—1909, door Dr. A. J. v. PESCH.	" 0.75

Aanhangsel tot deel III. Percentsgewijze verhouding voor iedere gemeente van Nederland van het aantal personen, behoorende tot de voornaamste kerkelijke gezindten, tot de totale bevolking (met 5 grafische kaarten en ééne grafische voorstelling)	" 1.50

Uitkomsten der beroepstelling in het Koninkrijk der Nederlanden, gehouden op 31 December 1899, Deel 1—12; per deel	" 1.—
Idem gehouden op 31 December 1909, Deel I, Deel II, afl. 1, (met vervolg en 2, Deel III; per afl.	" 1.—

Inleiding tot de uitkomsten der achtste algemeene tienjaarlijkse volkstelling op 31 December 1899 en daaraan verbonden beroepstelling en woningstatistiek.	" 1.—

Afl. 1. Uitkomsten der eigenlijke volkstelling.	" 1.—
" 2. " " " beroepstelling en der woningstatistiek	" 1.—

Idem der 9e volkstelling, gehouden op 31 Dec. 1909	" 1.—

Statistiek van den loop der bevolking van Nederland over de jaren 1900—1912, (1904 uitverkocht); per jaargang	" 0.40
over 1913—1915; per jaargang	" 0.50
over 1916 en 1917; per jaargang	" 1.75

Statistiek van de sterfte naar den leeftijd en naar de oorzaken van den dood over de jaren 1901—1912 (1910 uitverkocht); per jaargang	" 0.75
over 1913—1915; per jaargang	" 0.90
over 1916 en 1917; per jaargang	" 4.30

Statistiek van de sterfte onder de mannen, met onderscheiding naar het beroep en in verband met leeftijden en doodsoorzaken in de jaren 1896—1900 en 1896—1903; per deel	" 0.50
in de jaren 1908—1911	" 1.75

Statistiek van de sterfte naar den leeftijd en naar de oorzaken van den dood. Supplement betreffende de 24 grootste gemeenten in de meest uitgebreide nomenclatuur over de periode 1901—1904.	f 0.50
Bibliotheek-Statistiek.	
Statistiek der Openbare Leesalen en Bibliotheeken in 1908	" 0.25
Failissements-Statistiek.	
Failissements-Statistiek over 1902—1912; per jaargang	" 0.50
over 1913, 1914; per jaargang	" 0.60
over 1915 (met statistiek van de toepassing der Uitstelwet over 1916 en 1917)	" 1.—
Financiële Statistiek.	
Statistiek der Rijksinkomsten over 1903, 1904, 1905/1906, 1907—1912; per deel	" 1.—
over 1913—1915; per jaargang	" 1.25
over 1916	" 4.75
Statistiek der Gemeentefinanciën over 1896—1899; over 1900—1911 (tevens provinciale financiën); per jaargang	" 0.75
over 1912—1914; per jaargang	" 0.90
over 1915	" 4.50
Statistiek der Spaar- en Leenbanken in Nederland over de jaren 1898—1906, 1907/1908, 1908/1909, 1909/1910, 1910/1911, 1911/1912; per jaargang	" 1.25
over 1912/1913, 1913/1914 en 1914/1915; per jaargang	" 0.50
over 1915/1916, 1916/1917, per jaargang	" 0.70
Statistiek van het grondkrediet over de jaren 1901 t/m 1907 en 1908 t/m 1912; per deel	" 0.50
1913 t/m 1917.	" 2.70
Gerechtelijke en gevangenisstatistiek.	
Justitiële Statistiek van het Koninkrijk der Nederlanden over 1900—1910; per jaargang	" 1.—
1911 t/m 1915 (5-jarige samenvoeging)	" 3.—
1916	" 1.—
Crimineele Statistiek van het Koninkrijk der Nederlanden over 1900—1904; per jaargang	" 2.—
over 1905—1912; per jaargang	" 1.50
over 1913 en 1914; per jaargang	" 0.75
over 1915	" 1.—
Bijdragen tot de Crimineele aetiologie; No. 1. De sexueele criminaliteit; No. 2. De criminaliteit op leeftijden van 70 jaar en hooger; per afl.	" 0.25
Statistiek van het Gevangeniswezen over 1900—1912; per jaargang	" 1.—
over 1913	" 1.20
over 1914	" 0.60
over 1915 en 1916	" 1.—
Statistiek van de berechting der overtredingen van de Arbeids- en Veiligheidswetten in 1904—1912; per jaargang	" 0.10
(De statistiek over het jaar 1903 komt voor in het Bijvoegsel van de Se afl. van het Tijdschrift.)	
Idem en van de Steenhouwerswet in 1913	" 0.15
Idem en van de Stuwadoorswet in 1917	" 0.90
Statistiek van het Rijkstucht- en opvoedingswezen over de jaren 1906—1912; per jaargang	" 0.50
Statistiek van de toepassing der Kinderwetten over het jaar 1912	" 0.75
over 1913, 1914; per jaargang	" 0.90
over 1915	" 1.20
Kiezers- en Verkiezingsstatistiek.	
Kiezersstatistiek over het jaar 1901, over 1902—1914 (tevens aanvulling der Verkiezingsstatistiek); per jaargang	" 0.30
over 1915 en 1916; per jaargang	" 0.40
over 1917 en 1918, per jaargang	" 1.—
Verkiezingsstatistiek over 1901. (Eerste gedeelte), 1904, 1907, 1910 en 1913; per jaargang	" 0.30
Over 1901 (Tweede gedeelte), 1905 en 1909; per jaargang	f 0.25
Leerplichtstatistiek.	
Statistiek van het betrekkelijk schoolverzuim in 1902 en het volstrekt leerverzuim op 15 Januari 1903; idem in 1903 en op 15 Januari 1904; idem in 1905 en op 15 Januari 1905; per jaargang	" 1.—
Loon- en arbeidsduurstatistiek.	
Overzicht betreffende de loonen en den arbeidsduur bij Rijkswerken in 1899, 1902, 1903, 1905, 1908; per jaargang	" 0.75
Overzicht betreffende de loonen en den arbeidsduur bij werken ten behoeve van het Rijk bij aanbesteding uitgevoerd in 1913 (vervolg op het overzicht betreffende de loonen en den arbeidsduur bij Rijkswerken)	" 0.25
Statistiek van de loonen en den arbeidsduur der volgens de Ongevallenwet 1901 verzekerde werklieden, in de provincie Gelderland, in 1904	" 0.25
in de textiel-industrie, in 1908.	" 0.10
in de metaal-industrie, in 1910	" 0.30
in de papierindustrie, in 1911	" 0.15
in de boek- en steendrukkerijen in het le halfjaar 1914	" 2.50
in de olieslagerijen in het le halfjaar 1914	" 0.90
Prijstatistiek.	
Overzicht van marktprijzen van granen te Arnhem in de jaren 1544—1901	" 0.50
Overzicht van marktprijzen van granen te Middelburg, pachtprizen van landerijen en polderlasten in den polder Walcheren in de jaren 1801—1900	" 0.50
Statistiek van het Armwezen.	
Statistiek van het armwezen over 1902—1905; per jaargang	" 1.—
over 1906—1909, 1911 en 1912; per jaargang	" 0.25
over 1910	" 0.50
over 1913	" 0.35
over 1914	" 0.75
over 1915	" 3.60
over 1916	" 1.—
Vakvereenigingsstatistiek.	
Statistiek der vakvereenigingen van Werklieden in Nederland, Deel I (1907), Deel II (1905) (uitverkocht); per deel	" 1.—
Beknopt overzicht van den omvang der vakbeweging over het tijdvak 1907—1909 op 1 Jan. 1910, 1911, 1912, 1913; per deel	" 0.10
Op 1 Jan. 1914, 1915, 1916 en 1917; per deel	" 0.15
Op 1 Januari 1918.	" 0.60
Werkstakings- en uitsluitingsstatistiek.	
Statistiek der werkstakingen en uitsluitingen in 1904 en 1905 (uitverkocht); per jaargang	" 0.10
in 1906—1912; per jaargang	" 0.25
in 1913	" 0.30
in 1914, 1915; per jaargang	" 0.15
in 1916 en 1917	" 1.25
(De statistieken over de jaren 1901, 1902 en 1903 komen voor in de Bijvoegsels van het Tijdschrift; (zie hierboven.)	
Woningstatistiek.	
Uitkomsten der Woningstatistiek van 31 Dec. 1899	" 1.—
Idem van 31 December 1909	" 1.—
Ziekte-statistiek.	
Statistisch overzicht van behandelde zieken van het Nederlandsch-Indisch leger over de jaren 1912 en 1913; per jaargang	" 0.50
1914 en 1915.	" 1.75
Aanhangsel over 1912—1913, 1914 en 1915; per jaargang	" 0.20